• Kansanvallan ja vapauden asiaa ajava suomenkielinen päivälehti Yhdysvalloissa

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Maanantaina, toukok. 5 p. — Monday, May 5 ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY — LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S. — EST. 1905 48:s vuosikerta — Vol. XLVIII — No. 106 — 1952

Unkaria kovistellaan 5-vuotissuunnitelman vajauksista, petoksista

Hallitus Moskovan tiukoissa pihdeissä

NS. MOLOTOVIN SUUNNITELMAA TÄYTETTY PETOKSILLA JA TILASTOJEN VÄÄRENNYKSILLÄ

Pariisi, toukokuun 5 pnä — Mathias Rakosi, Unkarin kommunistien tärkein johtaja, vaikka hän onkin vain nimellisesti apulaispääministeri, on joutunut Moskovan kiristettäväksi Moskovan usuttaman Kominformin "Keskinäisen taloudellisen avustuksen neuvoston" (Molotovin suunnitelman) taholta siksi, että Unkarissa on tuotannon vajavaisuutta koetettu peittää väärillä tilastoilla ja vesitetyillä tuotantoraporteilla.

Petokset ovat paljastuneet neuvostolaisen tutkijakomitean syventyessä Unkarin asioihin. Tutkimuspöytäkirjojen paksun nidoksen eräs jäljennös on joutunut länsimaille suosiollisen miehen käsiin.

Tähän komiteaan on kuulunut 48 venäläistä ja komitea on työskennellyt useiden viikkojen ajan Budapestissä penkoen virallisia asiakirjoja.

Tutkimusraportissa käy selväksi, että Unkarissa on leväperäisesti toimittu 5-vuotissuunnitelman täyttämisessä ja siksi on oltu pakotettuja turvautumaan suoranaiseen väärennykseen, että voitaisiin isännille näyttää hyviä tuloksia.

Tutkijakomitea mainitsee erikoisesti, että tuotannossa ei ole käytetty kuria. Siitä todistuksena esitetään, että vaikka 14,569 tapauksessa on havaittu työläisiä varten laaditun kurinpidollisen lain rikkomuksia, ei yhtäkään rangaistusta ole langetettu.

Raportissa samoin osoitetaan, että tuotantokiintiöt ovat olleet liian pienet ja että Venäjällä käytössä olevia kiihdytysmenetelmiä työssä, kuten stachanovilaisuutta, ei ole saatu "massaliikkeeksi" Unkarissa.

Onpa tutkijakomitea saanut selville "salattua sabotointiakin" ja se on suuresti häirinnyt 5-vuotissuunnitelmaa. Tämä muka ilmenee siinä, että esim. hiilikaivannoissa on kunkin työläisen työkiintiö liian alhainen ja myös siinä, että valimot kuluttavat liian paljon materiaalia.

Tutkimuksen tuloksena on nyt saatu Moskovasta määräys kurin tiukentamiseksi ja "salaisen habotoinnin" kitkemiseksi, sekä kaikin tavoin tuotannon kiihdyttämiseksi. Moskovalle ominaisena voidaan pitää erikoisen "ilmiantajien" järjestön perustamisvaatimusta, joka onkin kiireisesti pantu käytäntöön. Tähän kunnianarvoiseen joukkioon kuuluvien on ilmoitettava näkemistään ja kuulemistaan suoraan maan sisäministeriöön. Selvää on, että Unkarin hallitus, kuuliaisena Moskovan käskyläisenä, ryhtyy täyttämään kaikkia saamiaan määräyksiä.

Komeata kruunausjuhlaa vaaditaan Englannissa

Lontoo, toukok. 4 pnä — Sunday Pictorial lehti vaati tänään, että kuningatar Elizabeth II kruunajaisjuhlasta on muodostettava mahdollisimman loistava, sellainen, että se muistettaisiin aina. Lehti kehoitti brittiläisiä unohtamaan tiukat aikansa tuona juhlapäivänä, jolloin uuden kuningattaren päähän painetaan jalokivillä koristettu valtakunnan kruunu.

Elizabeth II kruunataan vasta kesäkuun 2 päivänä v. 1953, mutta juhlan valmistelut ovat jo käynnissä. Mainittu lehti vaatii, että kaikki kitsastelut ja kireät ajan valittelut on jätettävä unohdettava.

Atomipommi antoi aika täräyksen mariineille

Las Vegas, Nev., toukok. 4 p. — Uusi taktillinen voimakkaasti hehkuva atomipommi antoi 2150 ketunkoloissa oleville mariineille yllättävän tärähdyksen ensimmäisessä ydinräjähdyksen harjoituksissa eilen, mutta kukaan ei kuitenkaan loukkaantunut. Kirkasvärinen pommi räjähti noin 2000 jalkaa Yucca Flatin yläpuolella, vähemmän kuin neljän mailin päässä kahdesta taistelupataljoonasta, joiden miehet olivat valitut Camp Pendletonin, Calif. ja Camp Lejeunen, N.C., voimista.

Ase, mikä oli valittu kokeiluun, oli atomivoimakomission ylimmäisestä salaisesta laatikosta ja kenties kirkkain pommi, mitä täällä päivän aikaisissa kokeiluissa on tähän mennessä ollut. Lehtimiehet, joita ei tällä kertaa laskettu kokeilupuolelle, näkivät tulipallon, mikä kesti lähes kymmenen sekuntia ja jakautui lepattavana valona noin viisi sekuntia jälestä seuraavassa ydinräjähdyksen aiheuttamassa pilvessä.

Yliopisto pakotti oppilaan eroamaan

Ithaca, N.Y., toukok. 5 p. — Erästä Earlham yliopiston viimeisellä lukuvuodella olevaa oppilasta kehoitettiin suorittamaan loppulukunsa kotonaan viimeisiä tutkintoja varten sen takia, että tämä oli kihlautunut värillisen luokkatoverinsa kanssa.

Oppilas, 23 vuoden ikäinen, täältä kotoisin oleva Robert McAllester on kuitenkin kieltänyt, että hänet olisi pakotettu jättämään opiston. Yliopiston johtava neuvosto on sanonut hänelle, että "kaikkein parhainta olisi, jos minä jättäisin yliopiston vapaaehtoisesti ja jatkaisin opintojani kotona", sanoi McAllester.

Edelleen hän kertoi, että he ovat 23 vuotiaan värillisen opiskelutoverinsa kanssa, joka on Berkleystä, Calif., suunnitelleet menevänsä avioliittoon kesäkuun neljäntenä päivänä, kaksi päivää sen jälkeen kun he ovat saaneet päästötodistuksensa Richmondin, Ind., opistosta.

Rieve suoriutui voittajana union äänestyksessä

Cleveland, toukok. 4 p. — CIO:n tekstiilityöläisten union konventionissa eilen valittiin sen pres. Emil Rieve uudelleen virkaan 1223 äänellä, vastaehdokkaansa, varapres. George Baldanzin saadessa vain 720 ääntä. Toimeenpanevaksi varapresidentiksi valittiin Marion J. Bishop, Fall Riveristä, virkaan jota Baldanzi on hoitanut vuodesta 1939 saakka, saaden 1248 ääntä, kun vastaehdokkaansa, Baldanzin mies Joseph L. Hueter Philadelphiasta, sai vain 698 ääntä.

Samoin valittiin Rieven mies, William Pollock, 400,000 jäsentä käsittävän järjestön yleiseksi sihteeri-rahastonhoitajaksi 1253 äänellä, kun taas Baldanzin mies Lewis M. Conn Greensborosta, N.C., sai 682 ääntä. Äänikelpoisesta 1948 edustajasta käytti konventionissa äänioikeuttaan 1938. Mutta Rievin lista ei jäänyt vain näihin voittoihin, sillä äänestyksessä sai hänen ehdokkaansa 20 varapresidentin ja kolme luottamusmiehen paikkaa, ollen voittonsa Baldanzin listan suhteen kaksi yhtä vastaan.

Niin pian kuin äänestyksen tulokset olivat ilmoitetut, astui Baldanzi puhujanpaikalle ja toivoi uusille virkailijoille "parhainta menestystä". Myöhemmin hän sanoi olevansa nyt vain "tavallinen union rivimies" ja niin ollen ei aio osallistua mihinkään vähemmistön aikomuksiin erota pääjärjestöstä. Liikkeellä on ollut huhuja, että Baldanzin kannattajat mahdollisesti pitävät tynkäkonventioninsa, jos joutuvat häviölle vaaleissa.

U.S:n varsinainen jalkaväki viety kaikki ulkomaille

Washington, toukok. 5 p. — Armeijan esikunnan raportissa on sanottu ulkomaisten velvollisuuksien vieneen kotimaasta kaikki varsinaisiin jalkaväen divisiooniin kuuluvat asevoimat. Ainoa suurempi armeijan kotimaassa oleva asevoima kenr. J. Lawton Collinsin selostuksen mukaan ovat kaksi ilmavoimiin ja yksi panssijoukkoihin kuuluvaa divisioonaa, jotka kuuluvat varsinaiseen armeijaan, ja neljä kansalliskaartin jalkaväen divisioonaa

Kuusi Amerikan jalkaväen divisioonaa on kiinnitetty Koreaan ja kaksi on sijoitettu Japaniin Collinsin selostuksen mukaan. Viisi muuta, joukossa yksi panssaridivisioona, ovat Euroopassa. Collins oli selostamassa varsinaisen armeijan jalkaväen sijoituksia edustajahuoneen sotilasasiainvaliokunnan alakomitean kuulustelussa ja kannatti esillä ollutta lakia, jonka nojalla puolustusvirkailijat voivat pitää kansalliskaartin divisioonat aktiivisessa palveluksessa viisi vuotta.

Samasta perheestä sai 5 surmansa tulipalossa

Bogota, N.J., toukok. 5 p. — Viisi henkilöä — niistä neljä nuorta lasta — kuoli eilen tulipalossa, mikä tuhosi erään Bogotan kodin juuri neljä päivää sen jälkeen, kun John Patton oli maksanut monien vuosien ahkeran säästämisen avulla taloonsa olleen kiinnelainan.

Surmansa saaneista oli neljä Pattonin perheen lapsia ja viides perheen äidin 60 vuoden ikäinen setä, Bernhard Nelson, Hobokenin palokuntaan kuuluva. Pattonin ja hänen vaimonsa pelastivat palokuntalaiset liekkien ympäröimästä toisesta kerroksesta ja viides lapsensa, 11 vuoden ikäinen John Jr. pelasti itsensä talon vieressä olevan puun avulla, jota myöten laskeutui maahan. Surmansa saaneiden lasten iät vaihtelivat kahden vuoden ikäisistä kaksosista 6 ja 9 vuoden ikäisiin sisariin. Patton oli sanonut herränneensä savuun, mutta mitään mahdollisuutta ei ollut enää lasten pelastamiseen, kun liekit estivät pääsyn heidän huoneeseensa.

Tunisiassa esitetään amnestiaa

Tunis, Tunisia, toukok. 5 p. — Tunisian pääministeri Bachouche ilmoitti eilen, että hän on kehoittanut ranskalaisia sotilasviranomaisia vapauttamaan 1,315 poliittista vankia ja siten auttamaan olojen rauhoittamista.

Valkoisen talon neuvottelut eivät tuottaneet tuloksia

Menetetty mäki vallattu takaisin

Seoul, toukok. 5 pnä — Liittoutuneiden jalkaväki valtasi takaisin erään tärkeän mäen länsirintaman lohkolla menetettyään sen lauantaina. Tämä tärkeä eturintaman mäki sijaitsee luoteiseen Yonchonista ja se saatiin helposti vallattua eilen, mutta lauantaina siitä käytiin koko päivän ankaraa taistelua, jossa vihollisen ylivoima työnsi liittoutuneet peräätymään. Eiliseen taisteluun valmistauduttiin ankaralla tykki- ja lentokoneiden tulella. Tykkien jyske kuului helposti aselevosta neuvottelijoille.

Ilmataisteluissa ilmoitetaan Yhdysvaltain 5. ilmavoiman taholta pudotetun kaksi kommunistien taistelukonetta ja yhtä MIG-konetta vaurioitetun Saberjettien hyökkäyksessä.

Tulvapakolaisten luku lisääntynyt

Salt Lake City, Utah, toukok. 5 p. — Punaisen Ristin virkailija on arvioinut tulvaa paenneiden henkilöiden luvun olevan nyt 3000, jotka ovat joutuneet jättämään kotinsa niin tässä kaupungissa kuin muuallakin valtion tulva-alueilla ja suurempia tulvia vielä odotetaan vuoriston vesivarastoista. Viime perjantaina oli lämmin kohonnut 83 asteeseen ja se on varma merkki siitä, että Wasatch vuoriston virrat, jotka kuljettavat nopeasti sulavan lumen vesimäärät alas jo ennestään veden liottamiin Salt Laken ja Urahin laaksoihin, tulevat täyttämään jo ennestään äyräittensä yli pulppuavat kolme pienempää jokea, joiden vedet etsivät itselleen pakotietä ylivuotavan Jordanjoen kautta, mikä nyt jo huuhtelee tätä kaupunkia matkallaan kohti Suurta suolajärveä.

Murray ei esitä lakkoa hallitusta vastaan

YLIOIKEUDEN LAUANTAINEN PÄÄTÖS KIELSI SAWYERIN MUUTTAMASTA TYÖ- JA PALKKASUHTEITA

Washington, toukok. 5 pnä — Teräksen palkkaneuvottelut ajautuivat kantoon eilen Valkoisessa talossa, mutta CIO:n presidentti Philip Murray sanoi: "Meillä ei ole aikomusta kutsua lakkoa hallitusta vastaan."

Ylioikeuden päätös lauantaina kielsi kauppasihteeri Sawyerin muuttamasta työ- ja palkkasuhteita ilman työnantajien ja työntekijän myöntymystä. Ylioikeus alkaa kuulustelun tk. 12 pnä terästeollisuuden hallituksen haltuun ottamisen valtuuksista, mutta siihen mennessä on teollisuus hallituksen kontrollissa.

Murray sanoi lehtimiehille muutamia minuutteja sen jälkeen, kun Valkoisen talon yritykset rauhan tielle epäonnistuivat, että "luonnollisesti me toivomme, vaikka tilanne onkin valitettava, että meidän joukkomme jatkaa työntekoa terästeollisuudessa hallituksen kontrollin aikana." Murray oli keskustellut lehtimiesten kanssa vähän sen jälkeen, kun presidentin apulainen tri John R. Steelman oli ilmoittanut, että Valkoisen talon terästeollisuuden palkkaneuvottelut ovat päättyneet, koska "mitään sopimusta ei ollut nähtävissä tällä kertaa."

Murray, joka on ollut kaksi päivää ja yhden yön melkein yhtämittaisessa neuvottelussa teollisuuden virkailijain kanssa, väitti yhtymien olevan "lakossa joukkoneuvottelua vastaan."

Bethlehem Steelin pres. A. B. Homer, edustaen terästeollisuutta Valkoisen talon neuvottelussa, sanoi yhtymien "yrittäneen tosissaan päästä sovintoon CIO:n terästyöläisten union kanssa."

Hallitus kontrollissa

Terästeollisuus, sanoi Murray, on teknillisesti hallituksen kontrollissa siitä huolimatta, vaikka Yhdysvaltain piirioikeus päätöksessään väitti valtaamisen olleen perustuslain vastaisen. Ylioikeus on toistaiseksi sivuuttanut sen päätöksen ja käy käsiksi tähän päivän polttavimapaan kysymykseen t.k. 12 päivänä.

Murray sanoi ettei yhtymät kertaakaan tarjonneet Valkoisessa talossa 12½ senttiä enempää tunnille ja 5½ sentin lisää muina hyvityksinä, saman minkä tarjosivat jo "enemmän kuin kolme viikkoa sitten." Tuomitsi teräsyhtymät siitä, kun asettivat tämän ehdotuksensa vain sillä perusteella, että hallitus lisää heille teräksen hintaa kaikista nykyisistä vakauttamisen asetuksista huolimatta."

Yhtymien lausunto

Bethlehem Steelin pres. Homer tavallaan esitti yhtymien lausunnon Valkoisen talon neuvottelusta ja sanoi yhtymien oikein tosissaan yrittäneen päästä sopimukseen union kanssa. "Mutta Mr. Murray edelleen kieltäytyi käsittelemästä yhtymien kolme viikkoa sitten esittämää tarjousta, jonka mukaan päiväpalkka olisi kohonnut yhdellä dollarilla, lisäksi kuusi maksullista juhlapäivää, paremmat lomailuehdot ja lisäksi muitakin hyvityksiä. Union taholta ei esitetty mitään tarjouksia, pysyttiin vain palkkalautakunnan esitysten kannalla."

Homer myöskin huomautti, että teollisuus ei voi hyväksyä union työmaata, mikä oli yksi palkkalautakunnan esityksistä. Väitti hallituksen kerran aikaisemmin vakuuttaneen, että jos määrättyyn korotukseen suostutaan, "me pidämme huolen hinnasta sillä tavalla, että se tyydyttää." Mutta todellisuudessa ei Valkoisen talon kahden päivän neuvotteluissa annettu mitään vakuutusta riittävästä hinnan korotuksesta, ei "todellakaan tehty minkäänlaista esitystä."

Hallituksen kädet sidottu

Valkoisen talon neuvottelut avasi lauantaina pres. Truman siinä toivossa, että sovinto saataisiin aikaan ja kehoitti kummankin puolen toimimaan siihen suuntaan että siitä tuleo tosi ja hallitus sen kautta voisi vapautua terästeollisuuden kontrollista. Niin ei kuitenkaan käynyt. Hallituksella on edelleenkin teräksen kontrolli, mutta sen kädet ovat ylioikeuden päätöksellä sidotut, mitä tulee union kanssa neuvotteluihin palkkakysymyksestä. Oikeus yksimielisessä päätöksessään lauantaina sanoi, että Truman ei voi myöntää palkankorotusta, jonka hän sanoi tekevänsä jos neuvottelut päättyvät tuloksitta.

Miehet ovat palanneet työhön presidentin kehoituksesta, mutta neuvottelujen ajatuessa karille voi ehkä muuttaa tätä asennetta, sillä ylioikeus alkaa käsitellä vasta t.k. 12 päivänä terästeollisuuden hallituksen haltuun ottamisen valtuuksia.

Pittsburghista tulleet tiedot kertovat union jäsenten olevan kiukkuisia neuvottelujen hukkaan menosta, mutta siitä huolimatta ovat jatkaneet työntekoa ja viimeksi annetut tiedot sanovat terästehtaiden olevan suurelta osalta käynnissä melkein täysin työvoimin.

Lentäjät muka tunnustaneet pommitukset

Tokio — Kommunistien Poyangin radio syytti sunnuntaina, että kaksi vangittua amerikkalaista lentäjää on tunnustanut pudottaneensa "räjähtämättömiä bakteeripommeja" Pohjois-Koreaan tammikuun 13 pnä. Radiolähetyksessä mainittiin lentäjien nimetkin: luutnantit John Grane ja Kenneth I. Enoch, edellinen Californiasta, jälkimmäinen Ohiosta. Heidät sanottiin saadun vangiksi, kun B-26-kone ammuttiin maahan Sunanin sektorilla tammik. 13 pnä.

Hessenissä sos.dem. puolue sai vaaleissa enimmän ääniä

Wiesbaden, Saksa, toukok. 5 p. — (UP) Eilen toimitetuissa vaaleissa tässä länsi-saksalaisessa valtiossa saivat sosialidemokraatit, jotka vastustavat Saksan aseistautumista, vaali voiton. Hessenin vaaleja pidetään suuntaa näyttävinä koko Länsi-Saksan suhtautumiselle aseistautumiskysymyksessä. Epätäydelliset tulokset ilmaisevat täällä Hessenin pääkaupungissa ja lähellä sijaitsevassa Frankfurtissa, mikä on valtion suurin kaupunki, että sos.dem puolue on saanut 58,728 ääntä, vapaat demokraatit 24,254, kristilliset demokraatit 30,254, saksalainen puolue 10,555, pakolaisten puolue 6,596, kommunistit 6,640, sosialistinen Reich-puolue (natsimieliset) eivät yhtään ääntä, maailmankansalaisten puolue 811 ja itsenäiset 532 ääntä.

Hessen on sos.dem.puolueen linnake, mutta vielä on liian aikaista sanoa, miten suuren äänimäärän se nyt saa ja siten arvioida saksalaisten äänestäjien kantaa aseistautumiskysymyksessä. Äänestyspaikat suljettiin klelo 6 illalla ja noin 2 miljoonaa äänestäjää käytti äänioikeuttaan.

Kiinnostus vaaleihin oli suuri, luultavasti noin 70 prosenttia äänivaltaisista osallistui vaaleihin. Tärkeimpänä kysymyksenä oli suhtautuminen, siis kamppailu sos.dem.puolueen ja Adenauerin kristillisen demokraattipuolueen välillä.

Suomenlinnan uusi lautta

Suomenlinnan uusi ja upea 35 m. pitkä lautta suoritti 29. 4. aamulla koeajon lähelle Harmajaa arvovaltaisen kutsuvierasjoukon nauttiessa sen yläkannella raittiista ja aurinkoisesta meri-iltamasta. Valkoiseksi maalattu "Suomenlinna" aloitti matkustajaliikenteen Kauppatorin ja Suomenlinnan välillä vappuna. Yhteensä alukseen mahtuu 450 matkustajaa. Saadun tiedon mukaan "Suomenlinna" saa todennäköisesti kunnian tuoda Ruotsin kuninkaalliset maihin tässä kuussa tapahtuvan kuningasvierailun yhteydessä.

Alus voi kuljettaa mukanaan myös kaksi lastattua kuorma-autoa, jolloin matkustajamäärä kuitenkin alenee 384:een. Lautta on rakennettu Valmet Oy:n Helsingin telakalla Suomenlinnan Liikenne Oy:n tilauksesta.

Toiveet korkeamman portaan neuvotteluista

Munsan, toukok. 5 pnä — Toiveet korkeampien upseerien viidennestä pleenumineuvottelusta Panmunjomissa näyttävät häipyvän nopeasti. Neuvottelun oli määrä tapahtua eilen klo 11 ap. Molempien puolien neuvottelijat olivat istunnossaan vain 13 minuuttia — lyhimmän ajan sen jälkeen, kun ryhdyttiin käsittelemään YK:n ylijohdon taholta esitettyä yleisratkaisua.

Eilisen neuvottelun tuloksista ei ole annettu virallista tiedoitusta, mutta YK:n neuvottelijat eivät ole voineet peittää tilanteen kireyden ilmenemistä. Ilmassa on havaittavissa neuvottelujen loppumisen merkkejä. Neuvottelijat kokoontuvat taas huomenna.

Venäjä jälleen valmistelee Koreaan liittyvää 'yllätystä'

United Nations, N. Y., toukok. 5 p. — YK:ssa on yhä enemmän lisääntyneet aavistukset, että Venäjällä on jälleen "jotain hihassaan" Korean kysymyksen yhteydessä ja se voi hyvinkin tulla esille tämän kuukauden loppupuolella.

YK:n johtavammassa asemassa olevat havainnoitsijat epäilevät että venäläiset ollessaan kykenemättömiä täyttämään Kiinan kommunistien yhä suurempia vaatimuksia sotatarvikkeissa sodan jatkamiseksi, ovat valmistumassa siihen, että antavat Mao Tse-tungin allekirjoittaa välirauhan. Aikaisemmat kokemukset venäläisten kanssa viittaavat varmasti siihen, että kun Kremli antaa merkin Peipingille välirauhasta, se antaa Venäjälle kaikki mahdollisuudet lyödä rintoihinsa ja esittää maailmalle propagandassaan olevan rauhantekijä, kun taas Yhdysvallat on sodanlietsoja.

Muistetan hyvin, kun Venäjän YK:n edustaja Jacob Malik kesäkuun 23 päivänä 1951 radoitsi Kremlinin esityksen "ampumisen lopettamisesta" Koreassa ja siitä lähtien teki kaikkensa, keinolla millä tahansa, ehtiäkseen ennen toisia välirauhantekoon ja sillä tavalla kiihdyttää erimielisyyttä ja katkeruuta YK:n liittolaisten keskuudessa.

Ei ole epäilystäkään, etteikö Kremlin seuraava muutos suuntaudu Panmunjomin sotilaalliselta areenalta YK:n poliittiselle areenalle New Yorkiin ja on sen aivotrustilla ilman epäilystäkään mielessä saada katkera erimielisyys Korean, kommunistisen Kiinan ja Formosan ohjelmista niin pian kuin Yhdysvallat, Britannia ja Ranska sekä Afrikan-Aasian kansat alkavat istuntonsa YK:n yleiskokouksessa. Katsaus Venäjän ohjelmasta Korean välirauhaneuvottelujen suhteen antaa hyvin selvän kuvan, että kommunistien yrityksenä on ollut Lännen liittolaisten välien rikkominen niin täydellisesti kuin mahdollista. Kun voima petti ja YK:n sotilaallinen vastustuskyky uhkasi saattaa häviöön Kiinan mahtavat armeijat, viekas venäläinen sai taistelut talttumaan suurimmaksi osaksi välirauhaneuvotteluilla, jotka melkein alusta lähtien muodostuivat vain turhanpäiväisiksi väittelyiksi yhdestä ja toisesta kysymyksestä.

Kremli tietää varsin hyvin, että vaalien aikana Yhdysvalloissa kommunistisen Kiinan kysymys YK:n jäseneksi pääsemisessä on kuin dynamiittia ja sama on myöskin kysymys Formosan puolustamisesta kommunisteja vastaan. Malik voi astua mikrofonin ääreen ja heittää koko kysymyksen YK:n yleiskokouksen syliin ja ylimääräinen kokous automaattisesti kutsutaan kokoon Korean välirauhan takia.

10,000 Espanjan vangille amnestia

Madrid, toukok. 4 p. — Espanja antance n. 10,000 vangille vapautensa kansainvälisen Eukaristisen Kongressin avauspäivänä, toukokuun 27 pnä. Vapaus annetaan vähemmän kuin kahdeksi vuodeksi tuomituille, pitempiaikaisten vankien palvelusaikaa lyhennetään, sanotaan oikeusministerin tiedoituksessa. Kahdesta kuuteen vuoteen tuomittujen tuomiota lyhennetään puolella ja kuudesta 25 vuoteen tuomittujen vankeutta neljännellä osalla.

Vankien luku on vähentynyt samaan kuin se oli ennen sisällissotaa vv. 1945, 1947 ja 1949 myönnetyillä amnestioilla. Vapautetuille annetaan tilaisuus "parantaa tapansa" ryhtymällä työhön maansa hyväksi.

Räjäyttivät union toimitsijan auton

St. Paul, Minn., toukok. 5 p. — Auto, mikä kuului CIO:n union toimitsijalle, 26 vuoden ikäiselle Earl Drange'lle, räjäytettiin pommilla aikaiseen lauantaiaamuna kotinsa ulkopuolella. Ketään ei loukkaantunut. Apulaisnismies Norton Risedorphy sanoi dynamiittipommin, mikä oli heitetty auton etuistuimelle, kaikesta päättäen aiheuttaneen räjähdyksen. Arvelunsa mukaan oli se "nähtävästi jonkinlainen varoitus" eikä yritys Drangen surmaamiseksi.

Lakko päättynyt työläisten voittoon

Winston-Salem, N.C., toukok. 5 p. — Western Electric Radio-yhtymän tehtaiden CIO:n unioon kuuluvat työläiset tässä valtiossa ovat lopettaneet kahdeksan päivää kestäneen lakkonsa uuden työsopimuksen perusteella, jossa myönnetään palkankorotusta 9 aina 18 senttiin tunnille. Lakkoon on osallistunut kaikkiaan 4900 työläistä, jotka ovat yhtymän palkkalistalla Winston-Salemin, Greensboron ja Burlingtonin tehtaissa, joissa kaikissa valmistetaan salaisia elektronicvälineitä asevoimille.

TELETYPEN SÄHKESATOA

Wiesbaden, Saksa — Sosialidemokraattien puolue on lopullisten tulosten mukaan saanut murskaavan voiton kansleri Adenauerin puolueesta Hessenin valtion vaaleissa. Sos.-demit saivat 38.5 prosenttia kaikista äänistä, enemmän kuin kolme hallituskokoomuksen puoluetta yhteensä.

Lontoo — Britanniassa ja Walesissa aloitettiin viikon kestävät kunnallisvaalit, joissa odotetaan laborpuolueen saavuttavan vaalivoittoja, jopa voittavankin Churchillin johtaman konservatiivipuolueen. Kunnallisvaaleja pidetään merkkiäantavina kansan mielipiteestä nykyiseen hallitussuuntaan nähden. Ne eivät kuitenkaan mitenkään horjuta Churchillin 7 kuukautta vallassa ollutta hallitusta.

Moskova — Viisi brittiläistä liikemiestä kertoi täällä paluumatkallaan Peipingistä, että neljä amerikkalaista sotavankia oli myöntänyt bakteripommeja pudotetun Koreaan. Britit olivat olleet neuvottelemassa anglo-kiinalaisesta kauppasopimuksesta.

Washington — U. S. ilmavoimien taholta on selitetty, etteivät sen lentäjät ole pudottaneet bakteeripommeja ja että kaikki tuollaiset "tunnustukset" ovat tekaistuja. Tutkimus suoritetaan kahden nimeltään mainitun ja muka tunnustuksia tehneen lentäjän suhteen.

United Nations, N. Y. — Yhdysvallat syytti tänään virallisesti, että kommunistit salakuljettavat huumausaineita Japaniin käyttäen siten saatuja varoja puoluetyöhönsä ja hankkiakseen sotamateriaalia Kiinan kommunisteille. Syytöksen teki YK:n huumausainekomission johtaja Harry J. Anslinger, joka jo ennemmin oli esittänyt asiakirjoja syytteensä todistuksiksi.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITUS:
Elis Sulkanen - Jallu Honkonen
Eero Boman - Toivo N. Nousio
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 2-3822

HENRY PURANEN, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $9.00 — Kolme kk. $3.00
Puoli vuotta $5.00
Suomeen: 1 vk. $13.00, 6 kk. $7.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1897. Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND NEWSPAPERS ASSOCIATION MEMBER FOREIGN LANGUAGE

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Avunannon merkitys

Kongressin hyväksymän lain perusteella saatiin takapajuisten maiden teknillistä avustustoimintaa varten hiukan yli 34 milj. dollaria, mikä on pääasiallisesti käytetty "neljännen kohdan" avustamisohjelman mukaisesti yllämainittuun tarkoitukseen.

Kongressin lain mukaisesti on nyt saatu yhteistyö- ja avustussopimus aikaan 32 takapajuisista teknillisistä ja terveyshoito-oloista kärsivän kansakunnan kanssa. Sopimuksen mukaisesti hiukan enemmän kuin 500 amerikkalaista opettajaa ja teknillistä neuvonantajaa on eri maissa osuustoiminnallisesti kehitetyissä laitoksissa ja myöskin noin 500 eri maista tullutta miestä ja naista on täällä saamassa koulutusta tuotantotoimintaan, maanviljelykseen ja kansanterveyden hoitoon kuuluvilla aloilla.

Eräs amerikkalainen, entinen Tennesseen valtion koefarmin hoitaja, joka nyttemmin on toiminut maanviljelysneuvojana Intiassa, kertoo kokemuksistaan mielenkiintoisesti. Hän selittää, että näissä vieraissa oloissa jokainen vasta maahan saapunut aikoo tuota pikaa saattaa käytäntöön tehokkaat amerikkalaiset menettelytavat, ja kun hän siinä vastuksien edessä pettyy, tahtoo epätoivoisuus vallata mielet.

Mutta epätoivoisuuden syytä ei kuitenkaan ole, täytyy vain ymmärtää, ettei alkuperäisiä oloja ja alkuperäisellä kehityksen asteella olevia ihmisiä voida kädenkäänteessä uudenaikaistuttaa. Kyseellinen maatalousexpertti oli saanut työkentäkseen lähellä New Delhiä sijaitsevan 5,000 pienfarmia käsittävän yhdyskunnan. Hän esitti niille ensinnäkin uuden vehnän siemenen, paremman potaattilajin ja keinon millä päästä roskaruohosta, jota "pyhät lehmätkään" eivät syöneet. Hän ei voinut opettaa kaikkia 5,000 farmaria käyttämään pientä, uudenaikaista auraa, mutta hän opetti joukon maan asukkaita ja ne jälleen opettivat toisia.

Yhdyskunta on nyt aivan toisen luontoinen kuin ennen. Elintarveolojen paranemisen johdosta kansan terveysoloissa on edistytty ja mieliala kansan keskuudessa on hilpeämpi. Tämänlaatuinen käytännöllinen työ on suurimmasta merkityksestä kommunismin vastustamisessa.

Vaalitaistelu mainio savuverho

Elleivät työläiset pysty näkemään vaalitaistelun muodostaman savuverhon lävitse, havaitsemaan siinä esiintyvien valheellisten väitteiden ja pelotuspropagandan takaa todelliset tarkoitukset, saattavat he menettää ne etuisuudet, joita on voitettu parinkymmenen vuoden aikana.

Tällaisia ajatuksia lausui kongressimies George Rhodes (dem. Pa.) puhuessaan AFL:n Pensylvanian valtiokonventionille.

"Vaara uhkaa", sanoi hän, "ei kuitenkaan siksi, etteikö meillä olisi asevoimia ja puolustusmahdollisuutta niin itseämme kuin koko vapaata maailmaa uhkaavaa valloitustoimintaa vastaan suojautumiseen. Vaara uhkaa, ei siksi, että ahnaalla valloittajalla on käytettävänään suuret voimat meitä vastaan. Heillä tosin on voimaa, mutta meidän puolellamme ovat kansat.

Vaara uhkaa siinä sekaannuksen ilmapiirissä, jossa elämme ja sen aiheuttamassa apaattisessa välinpitämättömyydessä. Vaara uhkaa siksi, että taantumus pyrkii, epäselvällä ohjelmallaan ja työväenjärjestöihin ja sosiaalisiin parannuksiin kohdistamallaan katkeralla vihallaan sekä valheellisia tunnuksia esiin vetämällä ryöstämään kansalta ne etuisuudet, joita 'uuden jaon' vuosina on saatu.

Taantumus on marssilla tämän sekaannuksen aiheuttaman savuverhon suojassa. Se hämäännyttää kansaa pelotuspuheillaan ja asetta vihattavia leimojaan kaikkiin sosiaalisiin ja työläisten oloja kohentaviin lakiesityksiin, milloin taantumuksen edustajat eivät uskalla niitä avoimesti vastustaa.

Työläisten ei pitäisi sallia näiden valheväitteiden ja taantumuksen propagandakeinojen sokaista itseään."

Suomen siirtolaisuus

Siirtolaisuus on alkanut Suomesta vähentyä, osoittavat tämän vuoden ensi neljänneksen luvut. Niinpä tammi—maaliskuussa otti siirtolaispassin 2,011 henkilöä, kun vastaava luku viime vuonna oli 3,044. Vilkkainta oli siirtolaisuus Vaasan läänistä, josta lähti 578 henkilöä (viime vuonna 1,249). Suomenkielisiä siirtolaisia oli tämän vuoden ensi neljänneksenä 79.6 prosenttia, viime vuonna vastaavana aikana 67.3 prosenttia.

Näyttää siltä, että siirtolaisuuden kohokohta on sivuutettu ja lasku alkamassa. Tähän on lähinnä vaikuttamassa työtilaisuuksien väheneminen eräillä aloilla Ruotsissa. Samoin on työmarkkinoilla Canadassa ollut havaittavissa huonontumista aikaisempaan verraten.

Ruotsi on kuitenkin jatkuvasti useimpien siirtolaisten määrämaa. Sinne lähti vuoden ensi neljänneksellä 1,343 siirtolaista eli 67 pros. kaikista. Canadan osuus oli 15 pros. ja Yhdysvaltain 5 prosenttia.

Maahan palanneista siirtolaisista ei ole tarkkoja tietoja. Voidaan arvioida siirtolaisia saapuvan takaisin entiseen kotimaahan vuosittain noin 5,000 henkilöä. — (HS)

Anteeksipyyntö

Japanin ulkoministeri, Katsuo Okazaki, on Tokiossa henkilökohtaisesti esittänyt Yhdysvaltain lähettiläälle, Robert D. Murphylle, valittelunsa kommunistien vapunpäivänä järjestämien mellakoiden johdosta, joissa useita amerikkalaisiakin loukkaantui ja heille kuuluvaa omaisuutta hävitettiin.

Ainakin yhden japanilaisen tiedetään menettäneen henkensä ja loukkaantuneiden lukumääräksi on ilmoitettu 1,361. Vajaa 10,000 kommunistista mellastajaa lasketaan toimineen metelin ja väkivaltaisuuksien toimeenpanijana ja sanomalehtien tietojen mukaan niiden johtajana on toiminut "tuntematon ulkomaalainen nainen". Poliisi on mellakoiden johdosta pidättänyt Tokiossa 153 henkilöä ja 78 muissa kaupunkeissa.

Japanissa samalla tavalla kuin muuallakin, kommunistit ovat vappuna mellakoineet Moskovasta annettujen ohjeiden mukaisesti, mutta vaikka meillä on Yhdistyneet Kansat, jonka perustuslakiin sisältyy rauhan ja järjestyksen, sekä kansallisen vapauden säilyttämisen suuret periaatteet, niin länsimaat näyttävät olevan kykenemättömät edes vaatimaan Venäjältä näiden periaatteiden kunnioitusta.

Atomiaseiden kokeilu

Viime viikon lopulla jälleen kokeiltiin Nevadan tasankolla atomipommin taktillista käyttöä. Räjähdys, joka yhdistettiin armeijaosaston manöövereihin, tapahtui nyt paljon alempana kuin edellisellä viikolla suoritetuissa kokeiluissa. Havannoitsijat olettavat edellisen räjähdyksen tapahtuneen kolmen- tai kolmen ja puolen tuhannen jalan korkeudessa, sen sijaan kuin nyt sitä kokeiltiin kahdentuhannen jalan korkeudessa.

Asianmukaisesti varustetut harjoituksissa olevat miehet olivat nyt myöskin sijoitettuna räjähdyksen keskustaa lähempänä oleviin maakuoppiin kuin edellisellä kerralla.

Nyt räjäytetty pommi oli 17:sta tässä maassa räjäytetyistä atomiaseista. Kaikkiaan Yhdysvaltain toimesta on virallisten laskelmien mukaan suoritettu 28 atomipommin räjäytystä, niihin kuuluen myöskin ne kaksi, jotka sodan aikana käytettiin Japania vastaan.

Kiertotietä saatuja tukihintoja

Virginialainen diksiekraattisenaattori Harry Byrd, jonka sanotaan olevan maailman suurimman omenainkasvattajan, ylvästelee, ettei hän ole käyttänyt hyväkseen senttiäkään hallituksen suomista tukihinnoista. Mutta vuoden kuluessa maatalousvirastomme käytti $3.3 miljoonaa veronmaksajain rahoja pysyttääkseen ulkomaiset markkinat suotuisina omenainkasvattajille.

Mainittu virasto maksoi puolet 2.6 miljoonan omenalaatikon hinnasta ja sitten möi ne ulkomaissa alennetulla hinnalla. Kotimainen omenavarasto vähentyi siten tuolla omenamäärällä ja hinnat pysyivät täällä korkeina. Senaattori Byrd ei kenties ole ottanut senttiäkään hallitukselta tukihintoina, mutta hallituksen hintojen tukeminen on juoksuttanut miljoonia dollareja hänen pussiinsa.

JUTUSTELUA

Viisaatkin erehtyvät

Inhimillisen, kaikkialla "läsnäolevan" erehdyksen tilille on asetettava se Yhdysvaltain prokuraattorin apulaisen, Holmes Baldridgen väite, ettei muka maan presidentin tarvitse välittää perustuslaista paljon mitään. Kun hän oli sen federaalisen piirioikeuden tuomarin kuulusteltavana, joka terästehtailijoiden anomuksen mukaan katsoi voivansa iskeä presidenttiäkin estetuomiolla, erehtyi hän sanomaan, että perustuslaki kylläkin määrittelee ja sitoo, mitä kongressi ja oikeuslaitokset saavat tehdä, mutta ettei muka siinä rajoitata presidentin valtuuksia.

Tuomari Pine kysäisi tämän johdosta, että tarkoitatteko te todellakin sitä, että presidentti on perustuslain yläpuolella. Mr. Baldridge, joka varmasti kuuluu "philadelphian loijarien" ensimmäisiin kylläkin huomasi kysymykseen liittyvän koukun, mutta vaikka hän sitä koetti karttaa hiukan selittämällä, niin tuomari kuitenkin sai sellaisen vaikutelman, että arvovaltainen lakimies todellakin luuli presidentin voivan toimia perustuslaista välittämättä. Ja hän myöskin selvästi sanoi — oliko se sitten erehdys vai tarkoittiko hän sitä — ettei perustuslaki sido presidenttiä samalla tavalla kuin kongressia ja oikeuslaitosta.

Oli miten oli — mahdollisesti lainkirjan mutkikkaissa ongelmissa Mr. Baldridge oli oikeassa, mutta hänen vastauksensa luokiteltiin kuitenkin erehdykseksi ja hän itse käsitti itsensä velvolliseksi oikaisemaan väärinkäsityksen. Hän kirjoitti tuomarille kirjeen, jossa selitti, ettei hänen tarkoituksensa suullisten vastauksien esityksessä ollut väittää presidentin olevan perustuslain yläpuolella, vaan että presidentillä lakien mukaan kansallisessa hätätilanteessa on oikeus sellaiseenkin tekoon kuin terästehtaiden hallituksen haltuun ottamiseen.

Ja tämä käsitys on tavallisilla kansalaisilla ja sitä tukee myöskin vetoomusoikeuden päätös, vaikka se ei sitä olekaan niin selvästi selittänyt. Mutta kaikesta tästä huolimatta tapahtumasta täytyy vetää se johtopäätös, että tiukassa paikassa viisaatkin voivat erehtyä ja tulla sanoissa solmituksi.

Salomonin viisautta

Dallasin kaupungissa, Texasissa, joutui pari kaivoksenomistajaa keskenään riitaan ja ryhtyivät käräjöimään. Kumpikaan ei tainnut olla aivan varma asiansa oikeudellisuudesta ja halusivat sen vuoksi varmistaa jutun voittamisen pienellä "rasvauksella". Kantajana jutun vireillepanija lähetti tuomarille 10,000 dollaria, vastaaja puolestaan oli sattunut arvioimaan tuomarin omantunnon 15,000 dollarin pehmityksen tarpeessa olevaksi. Kun juttu tuli esille, ilmoitti tuomari juhlallisesti.

— Hyvät herrat. Tuomioistuin on saanut vastaanottaa kantajalta 10,000 dollarin ja vastaajalta 15,000 dollarin shekin. Tuomioistuin on päättänyt, että vastaajalle palautetaan 5,000 dollaria, minkä jälkeen oikeus saa tehdä tehtävänsä.

Jäähyllä

Oli tanssiaisilta.

Poika oli vienyt tytön pihalle vähän raitista ilmaa hengittämään yms.

Ei tuntune aivan yllättävältä se, mitä poika sanoi tytölle, sillä oli kesäyö ja kuu. Hän sanoi nimittäin:

— Rakas, tulethan vaimokseni?

Kun tyttö ei sanonut mitään, lisäsi poika: -- Tosin minulla ei ole omaa taloa niinkuin Wikstenin Villellä, mutta minulla on hyvä sydän . . . Eikä minun isälläni ole tietysti kauppaakaan niinkuin Villen isällä, mutta onhan minulla vahvat kädet . . . Miksi et sano mitään, rakas?

Tyttö vain vaikeni.

— Eikä minulla ole autoa niinkuin Villellä, mutta teen kaiken, mitä vain haluat, jatkoi poika hetken vaiettuaan.

Se naula veti. Tytön punaiset huulet tulivat hyvin lähelle pojan huulia ja ne kuiskasivat tunnelmaan sopivalla tavalla:

— Esittele minut sitten Villelle.

Suomen tie rauhaan

Lisää valaistusta siihen kamppailuun, jonka tuloksena Suomi pääsi raatelevan sodan kynsistä

Suomen Sosialidemokraatin päätoimittaja, Atte Pohjanmaa, luo seuraavassa katsauksen Tannerin vasta ilmestyneeseen kirjaan "Suomen tie rauhaan 1943—44", joka samalla antaa lisää valaistusta siihen kamppailuun, mitä pieneltä Pohjolan maalta rauhaan pääsemisseksi vaadittiin:

Suomen tie rauhaan vuosina 1943—44 herätti sodanjälkeisinä vuosina erityistä huomiota. Mm. sotasyyllisyysoikeudenkäynnin yhteydessä siitä keskusteltiin paljon ja nimenomaan puututtiin Väinö Tannerin osuuteen siinä. Jo ennen syytteen nostamista Tanneriin henkilökohtaisesti singottiin hillitön parjaus- ja häväistystulva. Eräiltä osilta tällä pyrittiin nähtävästi hoitamaan yksityisiä intressejä, mutta samalla luotiin kiitollinen tilaisuus koettaa vetää sosialidemokraattinen puoluekin vastuuseen ja vähentää täten puolueemme nauttimaa arvovaltaa työväestön ja yleensäkin kansan keskuudessa.

Tannerilla oli tilaisuus jo sota syyllisyysoikeudenkäynnin yhteydessä torjua häneen kohdistuneet syytökset. Hän saattoi osoittaa, että hän ensinnäkään ei vastoin väitteitä ollut mukana suunnittelemassa hyökkäyssotaa ja että muutenkin hänen toimintansa yleisen suunnan määräsivät puolue-elinten kannanotot. Hänen suhtautumistaan rauhantekoon kuvaa, että jo syyskuussa 1941 hän eduskuntaryhmässä oli sitä mieltä, että sodasta on päästävä irti mahdollisimman pian. Helmikuussa 1942 sos.-dem. puolueneuvosto ensi kerran lausui maassamme julkisesti ajatuksen erityisrauhan teosta — mikä herätti suunnatonta huomiota sekä koti- että ulkomailla — ja tämä käsitys tuli julkisuuteen Tannerin kynästä ja ehdotuksesta. Tanner kannatti kaikkia pyrkimyksiä löytää käyttökelpoinen ja läpinenomahdollinen rauhanaloite. Hän tarjoutui eroamaan hallituksesta, kun oli huomautettu hänen olevan esteenä rauhanteolle. Hän hylkäsi Ribbentropsopimuksen ja teki samanaikaisesti yksin ehdotuksen keskustelujen jatkamisesta Neuvostoliiton kanssa antautumisehdoista. Hän teki myös useita yksityisiä rauhanaloitteita englantilaisten ja ruotsalaisten välityksin. Hän oli aktiivisesti järjestämässä presidentinvaihdosta v. 1944 ja hallituksesta jo erottuaankin hän jatkuvasti painosti uutta presidenttiä ja hallitusta ratkaisevan askeleen ottamiseen.

Tanner on nyt laajoihin ja yksityiskohtaisiin päiväkirjamuistiinpanoihinsa nojautuen kirjoittanut noiden aikojen tapahtumista kirjan, jossa hän siitä näköpiiristä lähtien, joka hänellä oli silmäinsä edessä, kuvaa Suomen tietä rauhaan vuosina 1943—44. Tannerhan oli noina vuosina sekä valtiovarainministeri että hallituksen ulkoasiain valiokunnan jäsen ja joutui siten olemaan mukana kaikissa kysymyksen vaiheissa.

Hallituspiirit käsittivät tilanteen oikein

Esitys osoittaa, että Suomen hallituksen piirissä tosiaan jo varhaisessa vaiheessa käsitettiin tilanteen vaatimukset. Käytännölliseen toteamiseen tästä päädyttiin helmikuun 3 pnä 1943 päämajassa pidetyssä neuvottelussa, mutta hyväksytyn periaatteen toteuttamisen tiellä oli pitkälti sellaisia esteitä, joita ei pystytty voittamaan. Tärkeimpiä näistä oli, että yhteyden saanti vastapuoleen oli kaiken aikaa vaikeaa ja välittäjien antamat tiedot epämääräisiä ja muuttuvia. Pelko Saksan jyrkistä toimenpiteistä ja kahdesta samanaikaisesta sodasta oli toinen suuri epäilyksen aihe. Mutta ennen kaikkea oli vaikeutena se, että Suomen kansa ei suinkaan ollut kypsää rauhantekoon, etenkään ehdottoman antautumisen merkeissä, vaan päinvastoin erityisesti porvarillisella taholla oltiin jyrkästi sitä vastaan. Vielä niin myöhään kuin syyskuun 2 pnä 1944, seitsemäätoista päivää ennen rauhan solmimista, jolloin rauhalle jo oli ehdot, sen tekoa vastustavien luku oli — niin kuin Tanner huomauttaa — peloittavan suuri: noin neljäsosa eduskunnassa annetuista äänistä.

Rauhantunnustelut täytyi suorittaa salassa

Eräs seikka, jonka Tannerin kirja niin ikään jälleen osoittaa, on se, että rauhantunnustelut suoritettiin ja ne oli suoritettava vain kaikkein sisäisimmän hallituspiirin, nimittäin hallituksen ulkoasiainvaliokunnan tieten. Ei edes koko hallitus ollut niistä tietoinen, ennen kuin kunkin kohdalla vasta niiden myöhäisemmässä vaiheessa — saati että suuri yleisö tai julkisuudessa myöhemmin melunnut rauhanoppositio olisi niistä jotakin tietänyt. Neuvottelut oli pidettävä jyrkästi salassa, koska ei olisi voitu luottaa tietojen säilymiseen, jos piiriä olisi laajennettu. Ruotsin lehtiin niitä siitä huolimatta pääsi ja murheetta ne lavertelivatkin sekä vähemmän että enemmän virheelliset kuulemansa rauhanhankkeistamme. Myös ns. rauhanoppositio jäi siten tietämättömäksi asian kunkinhetkisestä vaiheesta, ja niinpä se vasta elokuussa 1943 esitti kosketuksen ottamista, vaikka jo helmikuun alussa Rytillä ja Tannerilla oli ollut ensimmäinen neuvottelu yhteyden ottamisesta venäläisiin ja Tanner oli Rytin tieten saman kuun puolivälissä kääntynyt myös Englannin meriministerin puoleen samassa tarkoituksessa. Yhdysvaltoihinkin oli neuvottelun aikaansaamismielessä ollut kosketus keväällä. Ensimmäinen varsinainen yhteys venäläisiin saatiin kuitenkin vasta heinäkuun lopulla.

Henkilökuvauksia

Tannerin kirja avaa eteemme myös monia mielenkiintoisia henkilökuvia. Huomaamme presidentti Rytin, samoin kuin eräiden muidenkin, olleen johdonmukaisesti rauhanteon kannalla, mutta rauhan ehtojen puuttuminen ja niiden tilalla ollut ehdottoman antautumisen vaatimus, Saksan jyrkkien toimenpiteiden pelko sekä laajojen porvarillisten piirien jyrkän kielteinen suhtautuminen rauhantekoon saattoivat heidät epäröimään lopullisen askeleen ottamisessa. Marsalkka Mannerheim on Tannerin mukaan esiintynyt tapahtumain yksityiskohdissa varsin hällyvästi, vaikka hänellekin oli rauhaan suuntautumisen välttämättömyys selviö.

Tannerin uusin teos ei pyri esittämään tapahtumain varsinaista historiaa. Se kuvaa, kuten sanottu, asioita siltä osalta, jolta sen kirjoittaja joutui niiden kanssa kosketuksiin. Tannerin aseman huomioon ottaen kirja kuitenkin sisältää valtavan määrän sellaista lähdeaineistoa, jonka perusteella oikean kuvan luominen ajan tapahtumista on monin verroin helpompaa kuin sitä ilman. Kaikki esitetään lisäksi Tannerille ominaisella viileällä, mutta ytimekkäällä, vasaran iskuja muistuttavalla tasaisella taonnalla. Joskus hänen tyylinsä on suorastaan riemastuttavaa pelkistetyssä, järkälemäisessä asiapitoisuudessaan. Siellä täällä se silti sisältää huumorin häivähdyksen tai piilevää ivaa, johon lukija ehkä havahtuu vasta kun jo on sivuuttamassa kohdan.

Kirjaa täydentävät useat kymmenet valokuvat.

Emme ihmettele, että tämä Tannerin uusin jo vajaassa viikossa on päässyt toiseen painokseensa.

- Sirpaleita -

Meikäläisen tulee aina muistaa, että sosialismi ei perustu uskoon, vaan tietoon.

Meidän on muistettava vanhan Liebknechtin sanat: "Sosialismille kuuluu koko maailma, mutta sen täytyy ensin se valloittaa — siveellisesti, älyllisesti, poliittisesti ja jotta se voisi sen valloittaa, täytyy sen olla varustettu vuosisadan koko tieteellä. Jotta me ansaitsisimme sosialistin nimen, täytyy jokaisen meistä hankkia tietoa niin paljon kuin hän suinkin voi, hänen täytyy terästää, karastaa, täydentää henkiset aseensa. Sinä päivänä, jolloin tieto vallitsee työtätekevän kansan joukkoja ja hallitsee niitä, silloin myöskin meillä on valta."

— Pee-Tee.

KILPAILUN TULOKSET TYYDYTTÄVÄT

Neljältäkymmeneltäneljältä asiamieheltä saatiin uusia tilauksia siihen lehtemme levityskilpailuun, joka vappuna päättyi ja jonka voittivat järjestyksessään Aino Ahtio, Charles Morson, Andrew Route, Walter Heininen ja A. ja U. Leppänen ja jossa kunnitilalle jäi Mrs. Sigrid Kauppinen. Tulos kilpailusta oli odotettua parempi ja siitä tahdomme kiittää jokaista kilpailijaa erikseen ja kaikkia yhteisesti. Suurimman kiitoksen ansaitsevat palkintojen voittajat ja erikoisemmin ensimmäisen ja toisen palkinnon voittajat, jotka työskentelivät parin viime kilpailuviikon aikana aivan yllättävän tarmokkaasti. Ahtion Aino ja Charles Morson antoivat hyvän esimerkin siitä, mitä aikaansaadaan, kun määrätietoisesti ja uhrautuvasti toimitaan.

Ottakaa vastaan kiitoksemme.

Palkinnoitta jääneitten pistemäärät olivat seuraavat:

1,280 Sigrid Kauppinen, Gardner, Mass.
540 Matti Suomi, Brooklyn, N. Y., ja Bertha Raitio, Hopewell Jct., N. Y.
460 Olli Nousiainen, Worcester, Mass.
440 Anni Korsman, Maynard, Mass.
360 Lahja M. Koskinen, Bogota, N. J.; Tilda Aalto, Ashby, Mass.; Peter Kähkölä, Westminster, Mass. ja John Miller, Greene, R. I.
280 Anna Erickson West Wareham, Mass., ja John Luopa, Pittsburg, Pa.
260 Wm. Kylmälä, Baltimore, Md.; H. J. Ukkonen, Canterbury, Conn.; Onni Pasanen, Waldoboro, Me.
240 Elias Luoma, Waukegan, Ill.
200 Judith Aro, Ashtabula, Ohio.
180 Otto Louhi, Ashby, Mass.; Fred Lukkarinen, So. Hanson, Mass.; Nestor Luoma, Aberbeen, Wash.; Hj. Hovi, New York, N. Y.; Emil Markkanen, Port Chester, N. Y.! William Ranta, Berkeley, Calif.; John Forsell, New York, N. Y.; A. Theo Olson, Warren, Maine.; Akseli Mattson, Quincy, Mass.; Antti Tainio, Troy, N. H., ja G. Laine, West Rockport, Maine.
120 Hanna Pätäri, Ashby, Mass., ja Albin Lappi, Detroit, Mich.
100 Eino Sarkkinen, Fairport Harbor, Ohio; Jenny Rautio, Canterbury, Conn.; Maiju Niskanen, Maynard, Mass.; Waino Mattson, New Port Richey, Fla.; Charles Haapala, Chicago, Ill.; Lyyli Laine, Detroit, Mich.; Ellen Aho, Warren, Ohio, ja Elina Pohjonen, Lake Worth, Florida.
60 Aino Ranta, W. Townsend, Mass., ja Herman Rivinoja, Hubbardston, Mass.

RAIVAAJAN KONTTORI

Hampton, N. J.

Mitenkähän kävisi jos farmarit menisivät lakkoon?

Nykyään kun lukee sanomalehtiä, niin niissä ei paljon muusta puhutakaan kun suuren sotaherran Eisenhowerin suurista vaalivoitoista ja suurista lakkotaisteluista. Kylvöntöitä tehdessäni olen ajatellut että viisastuvatkohan farmarit milloinkaan niin paljon, että menisivät lakkoon ja vaatisivat tasapuolisia oikeuksia sekä kohtuullista palkkaa työstään. Jos farmari saisi kolmannen osan siitä palkasta mitä saavat puusepät rakennuksilla, tai puolen siitä mitä saavat teräs- ja öljytyöläiset nyt jo, niin se olisi heille hyvä palkka. Puusepät saavat kolme dollaria tunnilta ja yliajasta kuusi dollaria tunnilta. Terästyöläiset saavat $1.86 tunnilta ja yliajasta kaksinkertaisen maksun. Ja nyt terästyöläiset, tai union johtajat, ovat esittäneet 22 eri vaatimusta, joka merkitsee sitä, että jos ne kaikki hyväksytään, niin heidän palkkansa nousee yli kolmekymmentä senttiä tunnille.

Mitäs saavat farmarit tunnilta? Heidän keskinkertainen palkkansa on siinä puolendollarin vaiheilla tunnilta. Saavatko he maksun yliajasta? Sellaisesta ei ole puhettakaan. Farmari työskentelee 14—15 tuntia vuorokaudessa — seitsemän päivää viikossa — vaimoneen ja lapsineen ja palkakseen saapi kurjan toimeentulon. Tuleeko hänen sijoitukselleen korkoa? Eipä tietenkään. Usein käy niinkin hullusti, että elämänsä säästöt ovat sijoitetut johonkin rappeutuneeseen farminromuun ja sitä aletaan korjaamaan, tehdään vuosia työtä ja päivää ja rahat loppuvat kesken. Ja niin aletaan tekemään velkaa, otetaan rahaa lainaksi niin kauan kuin saadan ja tuloja ei olekaan niin paljon, että voitaisiin maksaa verot ja korot y.m. välttämättömät menot, joista on seurauksena vararikko. Velkojat ja veronkantajat ottavat ensin omansa ja jos jää jotakin, niin se vasta kuuluu "postanneelle" farmarille. Usein käy siten, että ei jää mitään. farmari saa lähteä kävelemään tyhjin käsin siitä huolimatta vaikka hän on vuosia tehnyt työtä ja kunnostanut tuota farmia ja sijoittanut siihen koko elämänsä säästöt. Tällainen on farmarin asema ja siksipä toivoisinkin, että ne joskus viisastuisivat ja menisivät lakkoon ja näyttäisivät "union miehille", että nyt on meidän vuoromme vaatia kohtuullinen palkka työstämme. — K. M.

Sveitsin laivastossa nykyään 27 laivaa

Berne — Sveitsin kauppalaivastossa on nykyään 27 laivaa, niin sisämainen, mereen koskematon maa kuin Sveitsi onkin. Laivojen yhteinen tonnisto on 142,000 rekisteritonnia. Rakenteilla on kahdeksan laivaa, joista tulee 63,000 tonnia lisää. Laivoja valmistetaan useammilla Euroopan veistämöillä. Uusien laivojen valmistuttua Sveitsi kykenee kuljettamaan omat tarpeensa ja tavaransa omilla laivoillaan.

Viime vuonna loukkaantui liikenneonnettomuuksissa 162,800 henkilöä enemmän kuin v. 1950.

DeSoto Baths

Auki: torstaina, perjantaina ja lauantaina kello 9 ap.—11 j.pp.
Sunnuntaina kello 9 ap.—12 päivällä.

JOHN MATTSON
8235 DeSoto Ave., Detroit, Mich.
Tel. UN 1-5957

Sydämellinen kiitos

Finlandia Klubin jäsenille ja kaikille ystäville, jotka olivat järjestäneet yllätyksen 60:nnen syntymäpäiväni johdosta Mr. ja Mrs. Eino Sjoblomin asunnolle. Kiitos Mrs. Anna Sprengling'ille kauniista puheesta. Kiitos myös kaikille ystäville, jotka korttien, sähkösanomain ja kukkain kautta muistitte merkkipäivääni.

Teidän Luopa Jussi

Pittsburghissa, Pa.,
756 Berwin avenue

New York City

Raivaajan New Yorkin konttori: 2056-5th Ave. Puhelin Lehigh 4-0906.
Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—8:30 illalla.
Raivaajan tilauksia ja ilmoituksia vastaanotetaan. Rahalähetyksiä Suomeen toimitetaan.

Wilho Hedman, toimittaja.
M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.

TYÖVÄENTALOSSA
PÄIVÄLISTA:

Tiistaina 6 p. Johtokunnan kokous klo 8.30 Sekakuoron harj. klo 8.30.

Keskiviikkona 7 p. "Raha ja Sana" muistiharjoitus klo 8.

Torstaina 8 p. Sylvia Aarnion konsertti suuressa salissa klo 8.30, säestäjänä pianisti Miriam LeMon. Lainakirjasto avoinna, klo 7—9. (Osaston kokous siirretty toukokuun 15 päivään).

Perjantaina 9 p. "Raha ja Sana" pääharjoitus klo 8.

Lauantaina 10 p. vappujuhlajoukkue lähtee North East, Md. päivällä. Ella Lukk, Eestiläinen taidetanssijatar, tanssinäytäntö suuressa salissa kello 6. Tanssit alkaa kello 8.30. Viola ja Bill Syrjälä soittavat.

Sunnuntaina 11 p. äitienpäiväjuhla suuressa salissa klo 6. Lehtori Aili Virkkunen puhuu, "Raha ja Sana", kolminäytöksinen näytelmä esitetään. Tanssit Vesan salissa klo 8.30. Viola ja Bill Syrjälä soittavat.

Tiistaina 13 p. Valistuskomitean kokous, klo 8.30 Sekakuoron harjoitus Kesäjuhlakonserttia varten klo 8.30.

Tortaina 15 p. ASKL. N. Y. osaston perheiltama, jäsenillä oikeus tuoda niin paljon tuttaviaan kuin haluavat. Kahvit leivoksineen vapaasti. Ohjelmaa ja tanssia. Viola Syrjälä soittaa. Osaston kokous klo 8 samana iltana. Lainakirjasto avoinna klo 7—9.

OSKARI TOKOI PUHUNUT

Vappujuhla Työväentalon suuressa salissa alkoi Viola Suiston soitolla.

Elina Sorn avajaispuheessaan lyhyesti viittasi Vappujuhlien viettoon ja merkitykseen työnjuhlana ja kevätjuhlana ja lausui yleisön tervetulleeksi. Vilma Olsson lausui Arvi Kivimaan runon "Kädet". Oskari Tokoi juhlapuheessaan luonnehti esiin vappujuhlien vieton, mainiten tarkoituksen ja päämäärät joihin pyritään. Meillä on periaatteet jotka yhdistävät ja tuovat meidät koolle tou kokuun 1 päivänä.

Vappua vietettiin jo pakanuuden aikana, valon ja elämän ja kevään juhlana. Tavat saattoivat olla erilaiset, mutta tarkoitus pysyi samana. Opiskelevalla nuorisolla, joka sai valkolakkinsa päästyään ylioppilaiksi, on tapansa juhlia vappua.

Ensimmäinen vapun vietto työläisten oikeuksien puolustamistarkoituksessa vietettiin 58 vuotta sitten. Se oli kaivostyöläisten järjestämä.

AFL v. 1886 julisti toukokuun 1 päivän työväen juhlapäiväksi, jolloin alkuperäisinä vaatimuksina oli 8 tunnin työpäivä ym. parannuksia. V. 1889 Internationalen kokouksessa Pariisissa julistettiin toukokuun 1 päivä kaikkien maiden työläisten yhteiseksi juhlapäiväksi. Kahdeksan tunnin työpäivä niinä aikoina oli rohkea vaatimus, toisena oli alinpalkka vaatimus.

Työväen voimat olivat silloin heikot väkivaltaa vastaan, joten ensimmäiset taistelut hävittiin, sanoi puhuja.

Suomessa vietettiin ensimmäisiä vappujuhlia 1902. Samat vaatimukset ja lisäksi valtiollisia vaatimuksia: kuten yleinen äänioikeus ja muita valtiollisia oikeuksia työläisille. Muistan monia vappujuhlia joissa olen ollut mukana, lisäsi puhuja ja selosteli vuosisadan vaihteen tapahtumia Suomessa. Yleinen äänioikeus saatiin Suomessa v. 1905 ja samalla kaatui säätyvaltiopäivät ja tilalle tuli yksikamarijärjestelmä. — Paljon on voitettu niistä alkuperäisistä vaatimuksista, mutta paljon on vielä voitettava. Voitot ovat näytteitä yhteisvoimin toiminnasta. Meiltä puuttuu rauha! Ihminen elää pelon vallassa. Mitä huominen päivä tuo tullessaan? Vanha järjestelmä kaatui ensimmäisen maailmansodan päätyttyä ihmiset itkivät ilosta ja syleilivät toisiaan, mutta rauhaa ei saatu.

Puhuja kertoi ensimmäisestä matkastaan Venäjälle 1918 ja kertoi olleensa siellä bolshevikkivallan ensimmäisillä vappujuhlilla, joilla oli täydellinen sotilasvallan luonne ja siitä alkaen Moskovan vappu on ollut ja edelleen on sotilasvallan näyte. Kansa saa värjöttää orjana ja elää pelon vallassa. Neuvostolan sotilasvalta on uhkana kaikille kansoille. Kansanvaltaisten maiden täytyy varustutua suojellakseen itseään. Neuvostolan kansa elää orjuudessa, siinä sen suurin heikkous. Hitler kaatui hirmuvaltioineen ja niin tulee käymään toi, sille hirmuvaltiaille. Ihmiskunnan täytyy vapautua pelon vallasta.

Rauha tuo ihmiskunnalle turvallisuuden ja se Vappu, jolloin voimme tuntea olevamme vapaita ei ole kaukana! Puhujan poistuessa kajahtivat valtavat suosionosoitukset.

Kuvaelma, "Ikäneito Espiksellä", eli Nuoruuden unelma, esitettiin.

Sekakuoro lauloi Anto Päivärinteen johdolla Terve pohjolan maa, Sibeliuksen, Tuule tuuli leppeämmin ja Järnefeltin Ajan Aallot.

KOMUJEN MARSSI

Komut ja heidän kanssamatkaajansa järjestivät vappukulkueen 37 kadulta Kahdeksas Ave. Union Squarelle. Kulkue alkoi kello 2.30. Kaksi virallisesti Komujen nimellä marssivaa joukkuetta oli riveissä — Communist State Committee ja Daily Workerin joukkue. Toiset osanottajat olivat piiloutuneet eri nimien taakse, kuten "Contingent on Police Brutality", "Contingent on Dock Discrimination" ja "Contingent for Peace". Vaikka poliisit olivat suojaamassa marssijoita niin mätiä tomaatteja ym. lenteli marssijoita kohden. Union Squarella puhujat seurasivat tarkalleen komujen linjaa ja haukkuivat kaikkia toisia ajattelevia, joten vaikka eri nimillä marssivat, niin linja oli selvä stalinilainen linja. Vapaassa maassa saavat vastustajatkin puhua.

SOSIALISTIEN VAPPUJUHLA

Kaupungin sosialistipuolueen järjestöt ja muut sosialistiset yhdistykset ja liitot viettivät vappujuhlaansa Diplomat-hotellissa. Soiton ja laulujen ohella oli useita puhujia, jotka teroittivat sosialismin ja kansanvallan toteuttamisen vaatimusta; puolustivat rauhaa ja työläisten yksimielisyyttä. Tungokseen asti täyteisessä haalissa puhuttiin voimakkaasti kaikkia totalitäärisiä katsomuksia ja liikkeitä, sekä yleensä taantumusta vastaan.

ILMARI TURJA

Kirjailija Turja on tällähetkellä Suomen tunnetuin näytelmäkirjailija. Näytelmä "Raha ja Sana" on jo ehditty esittää 20:llä näyttämöillä eripuolilla Suomea. Yleisön myötätunto juuri tätä näytelmää kohtaan on edelleenkin yhtä suurta ja lämpöistä .... Ilmari Turjan sanonta on suoraa, kärkevää, mutta samalla se on huumori höysteistä .... Yksinkertaisen kansanmiehen ja naisen suuhun on kirjailija laittanut todellista ja rehellistä totuutta sanottavaksi vallassaoleville kirjanoppineille .... Joskin näytelmässä "Raha ja Sana" annetaankin todiste siitä, miten suuri tekijä Raha on yhteiskuntaelämässäemme, niin sittenkään ei rahalla saada kaikkea .... Mutta, tuo pieni Sana voi saada ilmeellistä mullistusta aikaan jos "Sanaa" käytetään totuuden puolesta taistellessa. Lähtemättä lähemmin selostamaan näytelmän sisältöä voidaan pitemmittä puheitta sanoa vain se, että nyt on viimeinen tilaisuus nähdä hyvä näytelmä ... Nykyoloissa ei täällä keskuudessamme enää saada vuosittain kuin 4:jä näytelmää, joten jo tämä edellyttäisi sen että mitään näistä ei jätettäisi katsomatta .... "Raha ja Sana" näytelmä on saanut yleisön puolelta liian pienen katselijajoukon osaksensa. Mutta tämä puoli on vielä korjattavissa. Sunnuntaina 11 päivä toukokuuta on siihen viimeinen tilaisuus. Tämä sunnuntaihan on omistettu kautta maailman juhlapäiväksi Äideille. Tämä kyseessäoleva näytelmä ei sanan täydessä merkityksessä ole mikään juhlanäytelmä äideille, mutta tässä näytelmässä esitetään ja kohdellaan äitiä sellaisessa valossa, jota ei saisi tapahtua . . Todellinen elämä on raskasta kulkea ja ennen kaikkea se on äidille jotka ovat jääneet miehen kuoltua yksin huolehtimaan lastensa tulevaisuuden puolesta .... Juuri tässä mielessä on näytelmä "Raha ja Sana" sittenkin soveltuva esitettäväksi tänä suurena juhlapäivänä Äidille" .... Näytelmän yhteydessä tulee lehtori Aili Virkkunen pitämään puheen tämän "Äitien päivän" suuresta merkityksestä .... Kyseessäoleva lehtori on Kajaanin Seminaarin opettaja, joten voimme olla vakuutettuja siitä, että hänellä, jos keneltäkään saamme kuunnelta-vaksemme kauniin ja asiallisen puheen. Lopuksi haluankin sanoa vain sen, että kauneimmin ei voi viettää äitien päivää, kuin juuri tulemalla katsomaan näytelmää "Raha ja Sana", sekä kuulemaan tämän Suomen seminaarin lehtorin puhetta ....

Teatteriystävä.

North East, Md.

Vappujuhla vietetään

Redmens haalissa t.k. 10 päivänä. Ohjelmajoukkue tulee Port Chesteristä, New Yorkista puhuja ja ehkä muutakin ohjelmaa. Tanssisoitosta huolehtii tunnettu Gust Kolström ja Santala Baltimoresta.

Vappujuhla on vain kerran vuodessa ja muutkin juhlat alkavat olla jo enempi pitempien väliakojen kuluttua. Ilmoitus juhlaviikolla Raivaajassa.

Toivomme tapaavamme etäisempiäkin tuttaviamme vappujuhlassa ja tutustua uusiin, sillä tuttavapiiri ei ole koskaan niin laaja ettei siihen uudet aina ole tervetulleita. Tervetuloa! — Eetu.

Vastaukset aivoaskarteluun

1. Uruguayn.
2. N. 30,000 uutta sanaa.
3. Kuolemantuska.
4. Norjalainen.
5. 6,000 vuotta vanha.

"RAHA JA SANA"

3-näytöksinen näytelmä. — Kirj. Ilmari Turja

Työväentalossa, 2056 Fifth Ave., New York

sunnuntaina, toukokuun 11 pnä kello 6 ip.
Äitienpäivänäytäntönä — Viimeisen kerran

Lehtori AILI VIRKKUNEN puhuu.

Esittelijänä Elina Sorn.

KESÄJUHLAKONSERTTI sunnuntaina, toukokuun 18 pnä klo 6. Laulumiehet — Sekakuoro — Solistit.

KENTTÄJUHLAT sunnuntaina, toukok. 25 pnä klo 2 iltapäivällä Hubarts Casinossa, Havemeyer ja Havilan Ave. kulmassa, lähellä Castle Hill Avenuen asemaa.

N. Y. SUOMALAISEN KANSALLISSEURAN

ÄITIENPÄIVÄN VIETTO

OHJELMA:

ALKUSOITTO ..... VIOLA ja EINO SUISTO
JUHLAPUHE ..... MR. TOIVO SAASTAMOINEN
LAULUA ..... ULLA MALMSTEN
HARMONIKKASOOLOJA .... Taiteilija O. LAIHANEN
BALETTITANSSIA ..... IRENE EGGEN
SAHASOOLOJA ..... JAAKKO LAMPINEN
RUNO ..... MRS. ANNA ERIK

TANSSIA — Soittaa Suistojen Orkesteri

—— Hyvä ravintola ——

LINCOLN COUNTY
• WALDOBORO, MAINE •

ABBOTT CHEVROLET CO.
MYYNTI—CHEVROLET—PALVELU
CALSO GASOLIINIA JA RPM MOOTTORIÖLJA
TEL. 216 WALDOBORO, MAINE

Plummausta ja lämmityslaitoksia - Kanalatarvikkeita
S. H. WESTON AND SONS
RAUTAKAUPPA — KOTI KAASUPALVELU
Crossley jääkaappeja. Sähkö- ja kaasu- helloja.
Kotikaasutarvikkeita — Urheilutavaraa — DuPont maaleja
TEL. 53 Waldoboro, Maine

HAROLD W. FLANDERS
Hautaus- ja Ambulanssipalvelus
WALDOBORO, ME.
Soittakaa tel. 107 yöllä tai päivällä

MACKS BEVERAGES
ORANGE CRUSH
Old Jamaica Ginger Ale
Valmistettu puhtaasta lähdevedestä.
Tel. 114 Waldoboro, Main

Philip Cohen Co.
Halutaan kaikenlaista elävää siipikarjaa jatkuvasti.
Hintamme tyydyttää teitä.
Liikepuh. 95
Kotipuh. 113 Waldoboro, Maine

MOODY'S DINER
and
CABINS
Erikoista päivällisiä. Curb-palvelus.
Kotitekoiset leivokset
Tel. 124 Waldoboro, Maine

HAROLD C. RALPH
DODGE — Autoja ja trokeja — PLYMOUTH
MYYNTI JA PALVELU
Me ostamme, myymme ja vaihdamme käytettyjä autoja ja trokeja.
Puh. 190—191 Gulf Service Station
WALDOBORO, MAINE

HAROLD J. KALER
TÄYDELLINEN VALIKOIMA SÄHKÖ-, KAASU- JA ÖLJYVÄLINEITÄ
Gibson jääkaappeja ja syväjäädyttäjiä
Glenwood sähkö-, öljy- ja kaasu-uuneja.
MAIN GAS
Puhelin 5-25 Washington, Maine

OVERLOCK'S MILL
Puh. 3-13 WARREN, MAINE
Puutavaraa — Rakennustarpeita
Insulation — Kaikkia rakennustarpeita koteihin ja farmeille.

Graniittisia Hautakiviä
Amerikan ja Suomen graniitista. Nopea ja kohtelias palvelu.
Chester E. Brooks,
Camden, Me. Puh. 2151 Warren, Me. Puh. 98

WILMOT DOW
MAINE FARMS HATCHERY
Meidän erikoisuus
MUNAT ja LIHAKANAN-POIKASET
Puh. 91-2 Waldoboro, Maine

WALDOBORO LOCKERS, Inc.
Lihaa tukuttain kuluttajille.
Lihan valmistusta.
Säilytysholveja vielä saatavana.
Puh. 235 Waldoboro, Me.

ROLAND A. GENTHNER
Ensiluokkaista
HELLA- ja LÄMMITYSÖLJYÄ
ÖLYPOLTTIMOITA
Lämmityslaitosten asettamista.
WALDOBORO, ME. Tel. 117

Ford — Lincoln Mercury
Myynti - Palvelu
Käytettyjä autoja ja trokeja
Waldoboro Garage
Tel. 475 Tel. 61
ROCKLAND WALDOBORO

Tarpeistoa Palvelusta
Farmall traktoreja —
International jäähdytyskaappeja
Jamesway farmivälineistöä
Tri-County Farm Equipment Co.
116 Park St., Rockland, Me., Puh. 1288
Waldoboro. Me., Puh. Waldoboro 61

Jameson & Wallace
Plummausta - Lämmityslaitoksia
Pullokaasua - Vesisysteemejä
Valtuutettu Norge välittäjä
Tel. 156 Waldoboro, Maine

• BUSINESS DIRECTORY AND SHOPPING GUIDE •

For Finnish-speaking People of KNOX COUNTY AND THROUGHOUT MAINE

Liikkeiden luettelo ja ostajain opas suomea puhuvalle yleisölle Knox Countyssa ja kautta Mainen

CLEMENTS BROS. FARMS CHICKS
MAINE-BRED to Stand the Gaff
Clements kananpoikaset ovat erikoisesti siitetty tautia vastustaviksi, elinvoimaisiksi ja hyvin tuottaviksi. Saatavana useita rotuja käsittäen:
CLEMENTS RED-ROCK Black Pullets — Erinomaisia kaupallisseen munantuotantoon — nopeasti kasvavia.
CLEMENTS R. I. REDS — Erikoisen tuottavia taval. tai kaupal. munien tuottajille. Elinvoimaisia, munivat runsaasti.
CLEMENTS NEW HAMPSHIRES — Parasta rotua hautomismunien tai lihan tuotantoon.
MAINE—U. S. APPROVED — PULLORUM CLEAN.
Clements kananpoikasten takuuna on 38 vuoden siitoskokemus. Tilatkaa kananpoikaset nyt, saadaksenne aikanaan. Pyytäkää kataloga heti.
CLEMENTS BROS. FARMS, Box 14, Winterport, Maine

SAADAKSENNE PARHAIMMAN HINNAN SIIPIKARJASTANNE OTTAKAA YHTEYS MEIHIN.
BERRY BROTHERS
MORRILL, MAINE
Puh. Liberty 41-11 tai Lincolnville 22-6
Hyvät hinnat, rehellinen punnitus, nopea suoritus.
Tyytyväisyys taataan.
OSTAMME KAIKENKOKOISISSA ERISSÄ

GILBERT C. LAITE
Hautauskoti
DOROTHY C. LAITE
Lupakirjalla toimiva johtaja.
TEL. 8225
ROBERT C. LAITE
Lupakirjalla toimiva johtaja ja palsamoija.
CAMDEN, MAINE

KNOX COUNTY

Richardson's
MIESTEN ja POIKIEN
VAATEKAUPPA
Vaatteita - Vaatetavaraa - Kenkiä
Tel. 345-3 THOMASTON, MAINE

Wm. E. Dornan & Son, Inc.
• Hautakiviä •
Uusi Thomastonin näytehuoneemme sijaitsee WHITE BUILDINGISSA.
Pääkonttori - Thomaston. Tel. 175.

TO SERVE AS WE WOULD BE SERVED
Service TO THE LIVING
DAVIS FUNERAL HOMES
27 KNOX ST. THOMASTON TEL. 194
558 MAIN ST. ROCKLAND TEL. 810
PASCAL AVE. ROCKPORT TEL. 2040

LÄMMITYSÖLJYÄ — LÄMMITYSLAITTEITA
PENOBSCOT BAY OIL CO.
49 MAIN STREET — THOMASTON, MAINE
Puhelimet: Thomaston 344 ja Rockland 1487
GIBSON koti- ja farmi-jäädyttäjiä — Jääkaappeja — Helloja
Weatherall öljypolttimoita

OXFORD COUNTY

SOUTH PARIS - WEST PARIS - NORWAY

Roland M. Labay Co.
PUTKITYÖTÄ ja LÄMMITYSLAITOKSIA
Pyrofax TRADE MARK
Superior BOTTLED GAS Service
Servel-Magic Chef-Caloric- Hardwick. Jääkaappeja — Vedenkuumentajia — Kaasuhelloja.
Whirlpool vaatteiden kuivaajia.
165 MAIN STREET — PUH. 800
SO. PARIS, MAINE

PACKARD OIL COMPANY
NORWAY, MAINE
Happy Cooking
METERED GAS SERVICE
Kaasuhelloja — Vedenkuumentajia — Broodereita

ROUTE 26, NORWAY, MAINE
TERMINAL GARAGE, Inc.
Tehtaassa koulutetut mekanikot. — Kaikenlaisten autojen korjausta.
Tehtaassa valmistettuja osia.
— Tulkaa tarkastelemaan meidän käytettyjä autoja ja trokeja —

Frank W. Bjorklund
Suomalainen
LAKIMIES
163 Main Street Norway, Maine
Puhelin 202 ja 417

LAMBERTS
"Hyvää tavaraa kohtuullisilla hinnoilla."
Puhelin 775
Main St., Norway, Maine

Brown Builders Supply Co.
Route 26, Norway, Maine
Puutavaraa — Rakennustarvikkeita
Maaleja. Rautatavaraa.
Puhelin: Norway 862

WELCH MOTOR SALES, Inc.
Korjauspalvelu — Käytettyjä autoja.
Me ostamme ja myymme kaikenlaista romua.
Puh. 297 South Paris, Maine

I. W. ANDREWS & SON
KAKSI HAUTAUSTOIMISTOA
Ruumisarkkujen valmistajat
Puh. W. Paris 846 — Puh. Buckfield 57
South Woodstock ja Buckfield, Maine

Twin Town Chevrolet, Inc.
CHEVROLET - OLDSMOBILE
FRIGIDAIRE
Myynti ja palvelu — Tel. 104
Paris St., NORWAY, MAINE
223 Main St., South Paris, Me.

HARRISON MUTUAL FIRE INS. CO.
Luotettuja vakuutuksia
Säästöjä vakuuttajille yli kolmenelläsoa vuosisadan ajan
Tiedustelkaa meiltä
Tel. 34 HARRISON, MAINE

The J. F. BOLSTER
MONUMENTAL WORKS
V. F. FLOOD, Prop.
Barren graniittia - Vermontin marmoria. — Jäljennökset erikoisalana.
Puhelin 96-M NORWAY, MAINE

MARKET SQUARE SHELL STATION
FIRESTONE
Koti- ja Autotarvikkeita
Tel. Norway 218
Market Square, South Paris, Maine

GOODWIN'S DAIRY
Ice Cream & Sandwich Bar
20 eri makua valittavaksenne
Oletteko maistaneet meidän hamburgeja ja erikoisia banana splitteja.
193 Main St. Tel. 506 So. Paris, Maine

ROCKLAND, MAINE

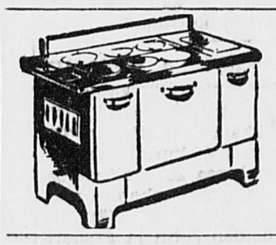

BURPEE FURNITURE CO.
GLENWOOD KEITTOUUNEJA
Koli—Öljy—Kaasu—Sähkö
SPEED QUEEN PYYKKIKONEITA
SIMMONS VUODETAVARAA
DREXELL HUONEKALUSTOA
361-635 Main Street, Rockland, Maine
Puhelimet: 1520 ja 1521

V. F. STUDLEY
"HUONEKALUJENNE KAUPPA"
Magee uuneja — Gibson sähköjäähdytyskaappeja — Motorola radioita.
Täydellinen valikoima käytettyjä huonekaluja. Suurin valikoima tässä kauntissa
283 MAIN STREET ROCKLAND, MAINE PUHELIN 1154

BRODACRE POULTRY FARM — NO. EDGECOMB, MAINE
Laatu kananpoikasten koti tarjoaa parhaita: Sexlink pulletteja - hyvin munivia, Sexlink kukkopoikia - parhaita roastereiksi, Broiler Cross - hyviä broilereiksi, Barred Rocks - muna- ja lihatuotantoon. Tiedustakaa viimeisimpiä hintojamme.
Vierailkaa meidän 268,000 munan hautomossamme.
Edgar Smith Philip E. Smith

RUSSELL FUNERAL HOME
Carl M. Stilphen
Naisapulainen myöskin palveluksessamme.
24 TUNNIN AMBULANSSIPALVELUS
9 CLAREMONT ST. Tel. 701 ROCKLAND, MAINE

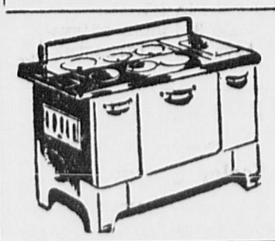

STONINGTON FURNITURE CO.
FLORENCE KEITTOUUNEJA
Öljyä, Kaasua ja Sähköä polttavia.
ÖLJY-LÄMMITYSUUNEJA
KEITTOUUNIN POLTTIMOITA
Puhelin 980
352 Main St., Rockland, Maine

BITLER'S
Car Home
1 YEAR TIRES
SUPPLY
TEL. 677-470 MAIN ST. ROCKLAND, ME

Wood Insurance Agency
GEORGE W. WOOD, Jr.
Olemme aina palveluksessanne.
340 Main Street,
ROCKLAND, MAINE

DR LLOYD M. RICHARDSON
HAMMASLÄÄKÄRI
401 Main Street, Rockland, Me.
Vastapäätä 5 ja 10c puotia.
Tel. 1225
Tunnit: 9—12, 1—5
Ilmain sopimuksen mukaan.

OPTOMETRIST
Dr. Walter P. Conley
420 Main Street
Rockland, Maine

W. H. GLOVER CO.
Rakennustarpeiden pääkorteeri.
Sherwin-Williams maaleja
Bird-päreitä - Sheetrock
Tel. 14 tai 15
453 Main St., Rockland, Me. Jefferson & Mill St., Waldoboro, Me.

Tehkää ostoksenne meiltä
CLARK'S FLOWER SHOP
ROCKLAND, MAINE

DeSoto
MYYNTI — OSIA
MILLER'S GARAGE, INC.
25-31 Rankin St., Rockland, Me.

Massachusettsin sää — Osittain pilvistä iltapäivällä. Koleampaa. Selkeää ja kylmää yöllä. Huomenna selkeää ja edelleen koleaa.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Saiman kahviaisissa tänä iltana on paljon ohjelmaa: esitelmä ja puhe, kolme musiikkiesitystä ja kaksi lausuntaesitystä. Hyvä kahvintarjoilu.

— Keskuskomitean kokous tänä iltana kello 8 Kalevakodissa.

YLLÄTYS

Hauskan yllätyksen olivat sukulaiset, työtoverit ja ystävät järjestäneet lauantai-iltana Emma ja Kalle Tammiselle heidän kotiinsa 330 Elmkadulla Suomimatkan johdosta. He lähtevät kesäkuun alkupäivinä matkalleen lintujen tietä. Hauskasti kului ilta. Toivotettiin kaikkea hyvää matkalla ja perillä. Nautittiin pöydän antimista ja annettiin yhteinen lahja, sekä toivotettiin tervetuloa takaisin syksyllä.

PYÖRÄILEVÄ POIKA LOUKKAANTUI

Numerossa 28½ Arlingtonkadulla asuva 9-vuotias Michael McNeill sai aivotärähdyksen, kun Mrs. Lorraine E. Turrellin ohjaama auto töyttäsi hänen pyöräänsä pojan kodin lähistöllä. Loukkaantunut saatettiin Burbanksairaalaan poliisin ambulanssilla.

"ASEVOIMIEN PÄIVÄ" TÄMÄN KUUN 17 PNÄ

Kuvernööri Paul A. Dever on julistanut lauantain, tk. 17 päivän "Asevoimien päiväksi" ja kehoittanut valtiomme asukkaita yhtymään maan muun väestön kanssa kunnioittamaan asevoimissamme palvelevia miehiä ja naisia. Mainittuun päivään huipentuvat koko ensi viikon kestävät asevoimien näytteet "Unity-Stregth-Freedom"-ohjelman mukaisesti.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG, MASS.

Bosk hautaustoimisto 85 Blossom St., puhelin 2-3635. Aina palveluksessanne.

Ailin Autokoulu. Ajoläksyjä annetaan päivittäin. — Puhelin 3-6920.

LEOMINSTER, MASS.

Maksamme korkeimman markkinahinnan broilereista ja kanoista. Soittakaa telef.: Leominster 2474.

Now SAXON
M-G-M's TECHNICOLOR MUSICAL!
SINGIN' IN THE RAIN
Gene KELLY · Donald O'CONNOR
Debbie REYNOLDS
with
Jean Hagen
Millard Mitchell
Cyd Charisse
plus BIG FEATURETTE SHOW!

PEHMOISET, KAUAN KESTÄVÄT KIHARAT
$5.50 ylöspäin.
Norman's Beauty Studio
322 Elm. St. Puh. 2-9202, Fitchburg

Miller Motors, Inc.
Chevrolet Corvette — Myynti Palvelu — Pontiac Service
Etupyörien suoristamista.
Moottorien virittämistä.
Ensiluokkaista korityötä.
113 Lunenburg St., Fitchburg
Puh. 3-7732

Tekstiiliteollisuus palaa Uuteen Englantiin

Harvardin yliopiston taloustieteilijä, prof. Seymor Harris, joka on kuuden uus-englantilaisen valtion tekstiilikomitean puheenjohtaja, ennustaa, että etelään muuttanut tekstiiliteollisuus joutuu muuttamaan takaisin tänne maan koillisosaan. Hän lausuu, etteivät täällä olevat tekstiilitehtaat luovu tuotannostaan tikkuristiin panematta. Jo 30 vuoden ajan etelävaltiot ovat vieneet suuren osan pumpuli- ja rayonteollisuudesta ja nyt yrittävät viedä täältä villa- ja worsted-teollisuudenkin sekä samalla ns. kestotavaroiden tuotannon, mutta siinä tulee ankara taistelu. Täällä ei tulla tekemään 20- ja 30-luvun erehdyksiä enää. Siitä ovat työnantajat, työläiset ja valtioiden hallitukset yksimielisiä. Professori pohjaa ennustuksensa siihen, että täällä on vanhana perinteenä noiden alojen tuotantotaito ja tottunut työväestö.

Nähtäväksi jää, missä määrin nämä ennustukset toteutuvat, sillä tehtailijain saamat voitot määräävät heidän suhtautumisensa. Niin kauan kuin etelän työväestö, järjestäytymättömänä, ei pysty saamaan kunnollista palkkaa, siirtävät tuottajat tehtaitaan sinne. Mutta lopulta tapahtuu sieltä "kotiin paluu", joskin siihen saattaa kulua aikaa.

VANHA MAITOFARMI MYYTY LUNENBURGISSA

Lunenburgissa sijaitseva 45 eekkerin suuruinen maitofarmi, mikä on ollut 80 vuotta saman suvun hallussa, viimeksi sen omistajana ollen James Brown, on oston kautta siirtynyt Arnold maitofarmin omistajan Raymond J. Arnoldin haltuun. Nämä farmit sijaitsevat vierekkäin ja on Arnoldin maitofarmilla ennestään 70 päätä karjaa.

CLINTONISSA AMMUTTIIN POIKAA JALKAAN

Eilen tapahtui Clintonin South Meadowtien varrella kansalliskaartin harjoituskentällä tapaturma, jossa 12-vuotias Richard Forte sai kuulan jalkaansa. Kuula, joka oli lähtöisin 18-vuotiaan Robert Shortsleevesin 22 kaliberin luodikosta, oli nähtävästi kimmonnut maalista pojan jalkaan. Loukkaantunut sai ensiapua Clintonin sairaalassa ja pääsi kotiinsa potemaan.

OTTO TIILIKKALA KUOLLUT

Eilen aamulla kuoli kotonaan Ashbyn Countrytien varrella Otto R. Tiilikkala 54-vuotiaana. Tämä entinen fitchburgilainen oli asunut Ashbyssa 20 vuotta työskennellen Camp Laphamin yleisenä huoltomiehenä. Hän oli edesmenneiden John ja Frederika (Lassila) Tiilikkalan poika ja jätti jälkeensä siskon, Mrs. Selma Steikarin Hudsonissa, kaksi veljeä, Hjalmarin täällä ja Oscarin Ashbyssa. Hautajaiset pidetään tiistaina klo 2 ip. täkäläisessä Lähetyskirkossa, josta ruumis saatetaan Glenwoodin hautausmaahan Ashbyssä. Käyntiaika Sawyerin hautaustoimistossa tänään klo 7—8 ill.

ITSEMURHA PUTKASSA

Leominsterin poliisilaitoksen putkassa tavattiin eilen klo 4 ip. 59-vuotiaan Oliver J. LeBlancin ruumis. Mies oli hirttäytynyt riisutun paitansa avulla. Ruumiin löysi päivystävä poliisi tehdessään tavanmukaisen tarkastuksen. Mies oli vangittu lauantaina ja viimeksi nähtiin hänet elossa eilisaamuna klo 3, jolloin päivystäjä teki tavallisen tarkastuksensa.

IHOTTUMIIN
huojentava ja parantava voide on
Cuticalor Cream
Se on myös suoja auringonpolttoa vastaan ja apu ruohomyrkytyksissä.
— Valmistaa ja myy —
LODDY'S PHARMACY
Prescription Chemist
725 MAIN STREET,
FITCHBURG, MASS.

NAISTEN PÄIVÄ AYERIN OIKEUDESSA

Lauantaina oli oikea "naisten päivä" Ayerin oikeudessa osoittaen, että naiset ovat täydellisesti tasa-arvoisia miesten kanssa. Ensiksi käsiteltiin edellisenä yönä vangitun 42-vuotiaan Ethel Ostashin juttu. Hänet oli vangittu eräässä Shirleyn kapakassa tappelusta, jossa hän oli kiskonut tukasta vastustajaansa, myöskin pitkätukkaista. Tulos oli $10 sakko juopumuksesta ja $5 rauhanhäiritsemisestä.

Toisena joutui esille 31-vuotiaan Anne E. Piergallinin asia. Tämä worcesterilainen nainen maksoi 35 dollarin sakon autoilemisesta Shirleyssa tuovuksissa. Syyte liian kovasta vauhdista siivuutettiin.

Kolmanneksi sakotettiin 45-vuotiasta shirleylaista Doris W. Westonia $15 rekisteröimättömällä autolla ajosta.

Ja lopuksi sakotettiin 37-vuotiasta Marie L. Cutleria viidellä dollarilla liian kovasta ajosta Grotonin tiellä.

Miesten puolustukseksi mainittakoon, että oli heitäkin joukko saamassa nimensä oikeuden kirjoihin, mutta emme pilaa asiaa niihin syventymällä. Pitäkäämme lauantaita naisten päivänä Ayerissa.

Seurakuntauutisia

Lähetysseurakunta

Ystävyysliitto pitää kokouksensa kirkon pikkusalissa tänä iltana kello 8. Tiistaina on ompeluseuran hartaushetki kello 7:30 illalla. Mr. ja Mrs. Otto Asikainen ja Mr. ja Mrs. John Talviainen kattavat kahvipöydän. Mr. Karl Asplund näyttää varjokuvia Daanielin kirjan ennustuksista. Pastori puhuu. Yleisö on sydämellisesti tervetullut. Torstai-iltana on rukouskokous kello 7:30. Lauantaiaamuna on radioaamuhartaus kello 7:05. Ensi sunnuntaina on sunnuntaikoulu kello 9:30 aamulla, englanninkielinen hartaushetki kello 10:45, kalkkunapäivällisen tarjoilu aloitetaan kello 12 päivällä. Siitä myöhemmin ilmoituksessa.

Mr. Otto Tiilikkala kuoli sunnuntaiaamuna kello 10 kotonaan Ashbyssa ja haudataan kirkostamme tiistaina kello 2 ip. Kristilliseen avioliittoon vihittiin sunnuntaina sotilas Harold Norman Krogstad, Jersey City, N.J. ja neiti Louise Anita Duso Fitchburgista. *S.*

Keinotekoinen verisuoni kehitetty

Georgetownin yliopiston tiedemiehet ovat onnistuneet kehittämään keinotekoisia suonia, joilla pian voidaan korvata ihmisruumiin vahinkoittuneita tai sairauden tuhoamia verisuonia.

Tähän mennessä koirilla suoritetut kokeilut ovat osoittautuneet menestyksellisiksi, ja lähitulevaisuudessa aletaan näitä keinotekoisia suonia käyttää ihmisiin, ilmoittaa yliopiston kirurgisen kokeiluklinikan johtaja tri Charles Hufnagel.

Suonet valmistetaan särkymättömästä lasista ja sijoitetaan paikoilleen nylonrenkaiden avulla. Eläimillä suoritetuissa kokeissa on keskitytty pääasiassa aortan korjaamiseen. Tri Hufnagelin selityksen mukaan on ihmisen aorta tähän mennessä suoritetuissa leikkauksissa korvattu luonnollisilla suonenkappaleilla, mutta jos uudet kokeet onnistuvat odotusten mukaisesti, tulee keinotekoinen suoni epäilemättä osoittautumaan luonnollista paremmaksi. Särkymättömästä lasista valmistettu suoni ei nimittäin koskaan rappeudu kudosten kasvaessa sen ulko- tai sisäpinnalle, kuten on asianlaita, jos vaurioitunut suoni korvataan luonnollisella suonenkappaleella.

Eräs rajoitus näillä keinotekoisilla suonilla on: niitä voidaan käyttää vain täysikasvuisiin henkilöihin. Kasvukauden aikana ne olisi aina aika ajoin korvattava uusiila laajemmilla suonenosilla.

OLYMPIAKISAT 1952

Olympiaväläyksiä

(Helsingissä, huhtikuun 30 pnä 1952, Suomi-Seura.)

Olympialaiset "alkoivat"

monen suomalaisen kohdalta maanantaiaamuna huhtikuun 28. päivänä. Silloin sai kotimaan yleisö ensimmäisen tilaisuuden ostaa pääsylippunsa maailman suurimpaan urheilujuhlaan ensi kesänä. Tunnelma oli hieman samanlainen kuin baseballin World Series innostus siellä Amerikassa: vaikka lippujen myynti alkoi vasta klo 8 aamulla, olivat innokkaimmat jonossa jo klo 7.30 edellisenä iltana. Tällä erää myytiin 160,000 lippua, jotka oli jaettu monien eri paikkakuntien kesken. Kullekin ostajalle annettiin korkeintaan 4 lippua päivää kohti. Eräässä matkatoimistossa Helsingissä merkittiin yhden 7-henkilöisen perheen kohdalle pääsylippuja 80,000 mk arvosta. Lippujen myynti tapahtui melko hitaasti, n. 10 asiakasta tunnissa, sillä kilpailuja on 400 ja usein oli pakko neuvotella asiakkaan kanssa tarjolla olevista lipuista. Avajaiset, yleisurheilu ja sunnuntaisin tapahtuvat kilpailut olivat eniten haluttua katseltavaa. Lahtelaisia oli kiinnostanut melkoisesti myös voimistelu ja nyrkkeily, kotkalaisia jalkapalloilu, mikkeliläisiä 5 ja 10 peninkulman juoksut jne. — Kotimaan yleisön oli myös varattava majoitussetelinsä etukäteen, sillä muuten ei "kortteeria" Helsingissä voida järjestää.

* * *

70 milj. markkaa

on saavutettu Suomen olympiakeräyksessä tähän mennessä. Noin 35 miljoonaa vielä tarvitaan. Lähes puolet on kertynyt liikkeiltä, jotka käyttävät olympiarenkaita tuotteissaan tai mainonnassaan. Toisesta puoliskosta on suurin osa saatu rintamerkeistä ja loput on kertynyt ulkosuomalaisten lahjoituksina, puulaakiottelujen sekä iliamien tuloina ja suoranaisina avustuksina. Puuttuvat varat lasketaan saatavan edellämainituilta liikkeiltä, rintamerkeistä ja Amerikan suomalaisten keräyksestä on myös jatkuvasti tulossa lisäeriä. Nyt päättyneessä osassa kilpailua olivat piirien ja liittojen sarjassa parhaat SVUL:n Helsingin piiri ja Etelä-Karjalan piiri. Jäsentä kohti eniten ovat tilittäneet Suomen Ratsastajain Liitto ja Suomen Ampujainliitto. Suurten kaupunkien sarjassa olivat parhaat Porin Tarmo ja Helsingin Pyörä-Toverit, keskisuurien sarjassa Vuoksenniskan Urheilijat ja Sunilan Soutajat sekä maalaisseuroista Parikkalan Urheilijat ja Kauhavan Ampujat.

* * *

Lahjoituksia.

Olympialaisten järjestelytoimikunta on saanut tähän mennessä vastaanottaa useita lahjoituksia: 60,000 kg hedelmiä ja vihanneksia Hollannista, 1,250 kg Ovomaltinea ja suurikokoisen kellon Sveitsistä, 50 säkkiä kahvia Columbiasta, 300,000 mk Italian näyttelyn järjestelytoimikunnalta sekä Werko Oy:ltä ja Omegalta yhteensä 2,400,000 mk.

* * *

55 tuntia olympiaradiointia.

Juuri valmistuneesta kisojen lopullisesta radiointisuunnitelmasta selviää, että 16 kisapäivän aikana lähetetään suomeksi yhteensä 3,435 minuuttia selostuksia ja kuvauksia. Suurin paine on maratonpäivänä heinäk. 27:ntenä, jolloin olympiaselostuksia on yhteensä 5 tuntia 15 minuuttia. Maratonkilpailu selostetaan alusta loppuun viiden Stadionille ja kilpailureitin varrelle sijoitetun selostajan jatkuvana kuvauksena.

Baseballia Suomeen?

Olympiakisojen aikoihin odotetaan Suomeen myös amerikkalaista baseballjoukkuetta. Suunnitelmaan sisältyy kahden viikon kierros maassamme kisojen jälkeen ja tarkoituksena on että saapuva joukkue pelaisi myös pesäpalloa. Amerikasta saatuja "ituja" on muuten Suomessakin tutkittu ja hyödyllisiksi havaittu. Mm. jenkkien nopeampi pallonkäsittely, joka perustuu pitkäaikaisiin "työtutkimuksiin", on antanut suomalaisille monia vihjeitä. — Olympialaisissa Suomen Pesäpalloliitto ja TUL pelaavat näytösottelun.

* * *

Ulkomaalaisista

olympiavieraista tulee ilmeisesti puolet olemaan ruotsalaisia, joita saapunee 20—25,000. Ruotsin radio onkin järjestänyt erikoisen suomenkielen kurssin Suomeen suuntautuvia varten.

* * *

Isäntämaana

osallistuu Suomi täydellä miehistöllä kisojen jokaiseen lajiin. Seuraavana on Ruotsi — 26 naisurheilijaa, 272 miestä, 13 varamiestä, 55 johtajaa, 9 muuta toimihenkilöä sekä tämän lisäksi käsipallonäytökseen osallistuva joukkue.

Kolmanneksi suurin joukkue on USA:sta: 41 naista, 266 miesurheilijaa, 34 varamiestä, 30 johtajaa sekä 40 toimihenkilöä.

Pienin tähänastinen joukkue on ilmoitettu Lichtensetinista, mistä on tulossa 2 pyöräilijää, 1 johtaja sekä yksi kansallisen olympiakomitean edustaja. Trinidadista tulee yksi yleisurheilija, yksi nyrkkeilijä, ksi painonnostaja ja ksi johtaja.

Olympia-Halonen.

Maynard, Mass.

"CARMEN"

Ensi lauantaina t.k. 10 päivänä on siis jo tämän Lauri Lembergin muovaileman ja suomentaman ja Hilja Aromaan johtaman rakkausdraaman ensi-ilta Taiston talossa All American Clubin näyttämön toimesta. Tässä erittäin värikkäässä ja vaihtelevassa näytelmässä esiintyy lähes neljäkymmentä henkilöä käsittävä joukkue, johon sisältyy toistakymmenä roolihenkilöä ja suuri määrä lisäväkeä, tanssijoita ja poikia. Paitsi Ellen Haapala ja Roy Helander päätehtävissä, esiintyy "Carmenin" henkilöluettelossa tuttuja nimiä kuten Ahti Jaakkola toreadorina, Stella Linna, Helen Ketola, Elma Kansanniva, George Ojalehto, Ruben Aromaa ja Wäinö Ojalehto. Pienemmissä osissa ovat Alber ja Vendla Saari, Kerttu Oksa, Heikki Salmela ja Kusti Aromaa. Musiikin tähän esitykseen on valmistanut Roy Helander ja kapakkakohtauksessa tapahtuva mustalaistanssi on tanssijatar Eleanor Hellawell'in ohjaama. Säestyksestä huolehtii kahdeksan henkinen orkesteri. Tämän yhteydessä voimme huomauttaa että luultavasti olemme saaneet Talston talon kurjan akustiikan voitetuksi. Se ei ole ollut kenenkään syy jos edellisissä esityksissämme on joskus orkesterin soitto kuulunut liian voimakkaasti laulajiin verrattuna. On nähtävästi niin hullusti että näyttämölle ei kuulu orkesteria, orkesteri ei kuule laulajia ja yleisö ei kuule muuta kuin sekamelskaa. Nyt kuitenkin on orkesteri kätketty piiloon, ja vaikka te ette tule sitä näkemään, niin se kuitenkin auttaa ja rikastuttaa esitystä suuresti. Lauantain esitys alkaa kello 8, toinen esitys sunnuntaina kello 7 illalla. Pilettetjä (1.20 veroineen) on saatavana vieläkin kartan mukaan Thrift Shopissa, 70 Main st., puhelin 538. — Nuorukainen.

Myytävänä

W. FITCHBURGISSA nätti 6 eekkerin maatila. Talossa 6 huonetta, kahden auton paana, sauna, paana 2:lle lehmälle, kanaloita, hedelmäpuita.

SHIRLEY'ssä järven rannalla 4 huoneen kesäkämppä kalustettuna. — $2,700.

LUNENBURGISSA 3 huonetta ja pesuhuone, kauppalan vesi, 4 eekkeriä maata, bussitien varrella. — $4,900.

ASHBYSSÄ, 30 eekkeriä maata, uusi 4 huoneen talo, pesuhuone. — $5,000.

TOWNSENDISSA ,3 huonetta, mukavuudet, bussitien varrella. — $5,000.

ASHBYSSÄ, 5 huoneen talo, kaikki mukavuudet, 2:n auton paana, 1 eekkeri maata. — Hinta $7,500.

ASHBURNHAMISSA ympäri vuoden asuttava kämppä, 4 huonetta ja aurinkohuone, 3-kpl. kylpyhuone, kuuma vesi, tulisija, syväkaivo, autopaana. Hinta $5,500.

ASHBYSSÄ 30 eekkeriä maata, 6 huoneen talo, paana, autopaana, kanala. Hinta $7,500.

TOWNSEND HARBORISSA uusi 5 huoneen talo, kaikki mukavuudet, autopaana, 9 eekkeriä maata. — $8,500.

FITCHBURGISSA 4 tenementin talo, 4-4-4-4, kahden auton paana. — $9,500.

Eino Kaarela & Son
275 Marshall St., Fitchburg.
Puhelin 2-3307

TOWNEN

SURREN JA KAIVATEN ILMOITAN, ETTÄ RAKAS MIEHENI

Urho Armas Townen

nukkui ikuiseen uneen kotonaan Cleveland, Ohio, maaliskuun 25 p., 1952. Syntynyt Huittisissa, T. P. läänissä joulukuun 16 p., 1891. Suremaan jäi vaimonsa Senja ja äiti Vendla sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri tässä maassa.

Kuolo oli julma ja säälimätön,
veit rakkaimman aarteeni multa.
Sun kätes on kylmä, ja koti tyhjä;
sun lempeä äänesi vaijennut on.
Vaan rakkaimmat muistot jätit sä mulle,
ne haihdu, ei kuole mun sydämessäni,
vaan kaihoten muistelen sua.

Vaimosi Senja.

Sydämelliset kiitokseni kaikille jotka monilla eri tavoilla otitte osaa suruuni. Kiitos myös kaikille ihanista kukkasista.

Senja Townen (Toivonen)

Lantana, Fla.

Turistiklubin kuulumisia

Meillä oli perheiltama huhtik. 27 päivänä. Sisäänpääsy ja kahvitarjoilu oli vapaa kaikille vieraille ja jäsenille. Väkeä oli paljon, olipa uusia turistejakin. Ohjelma oli hyvä.

Ohjelman esittäjänä toimi Mr. Vuori, tervehdyspuheessaan Mr. Moisio teki selvää klubin alkuhommista ja siitä kuinka on hyvä että on oma koti. Mrs. Wigren's ja F. Mäki lauloivat, Miss A. Kaksonen esitti muistosanoja Miina Sillanpäästä, laulua Mrs. Haaga, Mrs. Syrjälä. savolaista sanan rieskoo, Mrs. Friiman lauloi kaksi piirilaulua, allekirjoittanut esitti suorasanaista lausuntaa. Puheessaan Mr. Kalle Salo, Brooklyn, Conn., toi terveiset sieltä ja piti ihmeenä että täällä vielä ollaan sovussa ja toverillisia kuin se suomalaisten tapa on olla eripuraisia yleisissä hommissa. Oli myös hyvillään kun löysi klubin niin hyvin ja oli tervetullut emäntineen sen suojiin.

Muuten täällä on touhuttu täydellä vauhdilla, vaikka joukko onkin vähentynyt. On seurusteltu tiistaisin, tanssittu torstaina ja lauantaina, sunnuntaisin on ollut ohjelmaa ja tanssia, joten ikävä ei tule.

Joukostamme on menneet pois lauluseuran johtaja Mr. ja Mrs. Hamer ja Mr. ja Mrs. Saarelat. — Siiri T.

-:- RAITTIUS -:-

Raittiusjulkaisu ilmestyy jälleen

Suomalaisten raittusliittojen keskustoimikunnan puolesta J. O. Myllykoski Painesvillestä, Ohiosta, imoittaa lehdellemme, että raittiusväen julkaisu "Valoa" ilmestyy jälleen tänäkin vuotena.

Painostaen julkisen sanan merkitystä valistus- ja kasvatustoiminnassa asianomainen keskustoimikunnan toimitsija kehoittaa raittiusseuroja ja liittoja lähettämään ensi tilassa julkaisuun tarkoitetut kirjoitukset, runot ja kuvat. Ainehiston lähettämisessä on jo kiire, että julkaisu ehditään toimittaa ajoissa painoon ja myytäväksi. Erittäin tärkeää on myöskin lähettää julkaisulle etukäteen tilauksia, sillä niistä suuresti riippuu painoksen suuruuden määräminen. Julkaisun myyntihinta tulee olemaan 50 senttiä.

Asianomaisia raittiusseurojen toimitsijoita kehoitetaan tilauksien hankinnan ohella toimimaan myöskin liikeilmoitusten hankkimiseksi julkaisuun.

Kirkollisia uutisia

WEST BARNSTABLE, MASS.

Tämän kuun 11 päivä

kello 7.30 illalla juhlimme äitien muistolle Lähetyskirkossa. Ohjelman järjestää sekä johtaa Wendla Pyyny, lopuksi on kahvitarjoilu. Jälleen 14 päivänä pastori Haverinen saapuu keskuuteemme ja silloin on kokous kirkossa sekä 28 päivä ompeluseuran kokous Nestor Hillin kotona Hyannissa 379 South st. Kokoukset alkavat kello 7.30 illalla. Toivomme runsasta osanottoa. — Kv.

COLLINSVILLE, CONN.

Kenttäsihteeri Miss Esther Flinkman puhuu kirkossa sunnuntaina 11 päivänä kello 2 ip. Ohjelman jälkeen on kahvitarjoilu. Tulkaa kuulemaan hyvää puhujaa ja viettämään äitienpäivää herranhuoneessa. — K. Julin.

BROOKLYN, CONN.

Kenttäsihteeri Miss Esther Flinkman tulee puhumaan tiilikirkossa sunnuntaina 11 päivänä kello 8 illalla. Tulkaa kuuleman hyvää puhujaa ja viettämään äitienpäivää herran huoneessa. — K. Julin.

AIVOASKARTELUA

1. Minkä maan pääkaupunki on Montevideo?
2. Kuinka monta uutta sanaa tuli englanninkieleen toisen maailmansodan aikana?
3. Mikä on angor mortis?
4. Mitä kansallisuutta oli säveltäjä Grieg?
5. Kuinka vanha on Egyptin yksinvalta?

Ritter for Flowers

360 Main St.
Fitchburg
Tel. 3-4301

Todelliset säästöhinnat täällä
MAALEJA — TAPETTEJA — VENETIAN-VERHOJA
SEINÄTAULUJA — PEILEJÄ — KUVIEN RAAMEJA
KASVITARHAN SIEMENIÄ
Norfolk Paint AND Wallpaper Store
730 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
(Lähellä City-haalia)

JULKISELLA HUUTOKAUPALLA
myydään Hugo Puntasen KANAFARMI, joka sijaitsee
104 Hale-tie, Hubbardston, Massachusetts
KESKIVIIKKONA, TOUKOKUUN 7 PNÄ KELLO 10 A.P.

Farmi käsittää 124 eekkeriä maata, suuren kahden perheen talon, paanan, autotallin, kanahuoneita, ulkosuojia, bruuderihuoneen, tilaa kasvattaa 6000—12000 munivaa kanaa ja broleria. Tällä farmilla on myöskin nykyaikainen, uusi cottage, jossa on kaikki mukavuudet, kattopuutarha, autotalli sekä viisi eekkeriä farmaukseen sopivaa maata. Myydään erikseen tai kaikki yhdessä.

Persoonallinen omaisuus käsittää: Yksi #24 Cugley incubaattori, 2,400 vetoisuus, kaksi 7,200 munan incubaattoria, yksi oakes bruuderi 750 kananpoikaselle ja sähkölämmittäjä. Saa haltuunsa heti. Mainio tilaisuus päästä heti harjoittamaan sipikarjaliikettä. $500 käsirahaa myynnin aikana, loppu kiinnekirjan luovutettua.

Myyjä pidättää oikeuden hyljätä kaikki tarjoukset.

Levi Lashua, huudattaja, 70 North St., Fitchburg, Mass.
Morton E. Zeitz, Omistajan lakimies.

Order COAL Early
Uudella, alhaisella keväthinnalla
Kivihiiltä
TILATKAA NYT JA SÄÄSTÄKÄÄ $24.90 TONNI
Jos maksetaan 15 päivän sisällä
EGG-STOVE-NUT KOKOA
Erikoisuutemme kuuluisa, punamerkkinen Reading kivihiili
UNITED CO-OP SOCIETY
815 MAIN ST., FITCHBURG, MASS.
Puhelin 3-6471